

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 ДЕКЕМВРИ 2018 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.
Консолидиран счетоводен баланс	3
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	4
Консолидиран отчет за собствения капитал	5
Консолидиран отчет за паричните потоци	6
Приложения към консолидирания финансов отчет	7 - 66

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
КОНСОЛИДИРАН СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2018 г.

(Всички суми са в хил. лева)

	Прил.	2018 г.	2017 г.
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	4	198 457	246 909
Дълготрайни нематериални активи	5	280	333
Инвестиционни имоти	6	66 421	40 327
Инвестиции в асоциирани и други предприятия	7,8	1 694	792
Търговски и други вземания	10	-	225
Активи от отсрочени данъци	21	838	2 043
Общо нетекущи активи		267 690	290 629
Текущи активи			
Материални запаси	9	53 365	50 434
Търговски и други вземания	10	28 482	23 154
Инвестиции държани до падеж	11	1	5
Парични средства и парични еквиваленти	12	4 926	6 664
Общо текущи активи		86 774	80 257
Общо активи		354 464	370 886
Собствен капитал и пасиви			
Капитал отнасящ се до притежателите на собствения капитал на предприятието майка			
Регистриран капитал	13	18 359	18 359
Резерви	14	83 791	94 165
Неразпределена печалба	15	115 165	118 867
		217 315	231 391
Неконтролиращо участие		33 611	32 070
Общо собствен капитал		250 926	263 461
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Задължения за заеми, финансов лизинг и други	17	12 680	21 181
Отсрочени данъчни пасиви	21	8 298	10 056
Задължения за компенсации при пенсиониране	20	747	691
Други пасиви	18	183	190
Общо нетекущи пасиви		21 908	32 118
Текущи пасиви			
Задължения за заеми и финансов лизинг	17	46 301	46 198
Търговски и други задължения	19	34 018	29 109
Пасиви по договори с клиенти	19.1	1 311	-
Общо текущи пасиви		81 630	75 307
Общо пасиви		103 538	107 425
Общо собствен капитал и пасиви		354 464	370 886

Консолидирания финансов отчет на страница 3-6 е одобрен от Управителния съвет на 18 април 2019 г. и е подписан от:

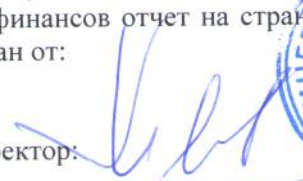
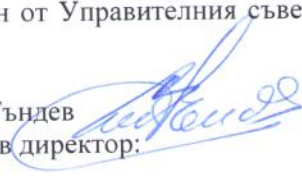
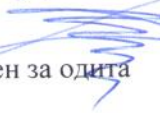
Марин Стоянов
 Изпълнителен директор:

Стефан Гъндев
 Финансов директор:

Даринка Игнатова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД ЗА 2018 г.

(Всички суми са в хил. лева)	Приложение	2018 г.	2017 г.
Приходи от продажби	22,23	300 126	277 984
Балансова стойност на продажбите		(245 090)	(214 818)
Промяна в запасите от готова продукция и незавършено производство		(87)	(132)
Разходи за материали	24	(13 877)	(13 639)
Разходи за външни услуги	25	(12 600)	(17 072)
Разходи за амортизация	4,5	(10 009)	(10 707)
Разходи за персонала	26	(28 735)	(26 318)
Промяна в стойността на инвестиционните имоти	6	(19)	116
Печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения		3 420	1 316
Други (разходи) /приходи за дейността, нетно	27	(3 207)	(4 413)
Нетни загуби от обезценка на финансови активи и отписани вземания	27.1	(2 618)	-
Печалба(загуба) от оперативна дейност		(12 696)	(7 683)
Финансови приходи	28	110	29
Финансови разходи	29	(2 593)	(3 266)
Финансови приходи / (разходи), нетно		(2 483)	(3 237)
Печалба от продажба на дъщерно предприятие	31	123	-
Загуба от асоциирани предприятия		(100)	(365)
Загуба преди данъци		(15 156)	(11 285)
Икономия (Разход) от/за данъци	30	703	1 111
Загуба за годината от продължаващи дейности		(14 453)	(10 174)
Загуба от преустановена дейност, нето от данъци		(4)	(3)
Загуба за годината		(14 457)	(10 177)
Друг всеобхватен доход			
Статии, които няма да бъдат в следствие прекласифицирани в печалбата или загубата:			
Печалба от преценка на ИМС		2 451	1 504
Данък върху доходи, свързани с посочените статии		(150)	(148)
Статии, които могат да бъдат в следствие Рекласифицирани в печалбата и загубата:			
Дял в резерв от преизчисление на валутни отчети на асоциирано предприятие		-	(389)
Друг всеобхватен доход, нето		2 301	967
Общ всеобхватен доход		(12 156)	(9 210)
(Загуба)/печалба отнасяща се към :			
Собствениците на предприятието - майка		(12 276)	(8 870)
Неконтролиращото участие		(2 181)	(1 307)
Общ всеобхватен доход отнасяща се към:			
Собствениците на предприятието майка		(10 322)	(8 028)
Неконтролиращото участие		(1 834)	(1 182)
Основна нетна загуба и нетна загуба с намалена стойност на акция (лева на акция)	16	(0.67)	(0,48)
Консолидирания финансов отчет на страница 3 – 66 е одобрен от Управителния съвет на 18 април 2019 г. и е подписан от:			
Марин Стоянов Изпълнителен директор:		Стефан Гъндев Финансов директор:	
Даринка Игнатова Регистриран одитор, отговорен за одита			

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ ЗА 2018 г.

(Всички суми са в хил. лева)

1 януари 2017 г.

Промени в собствения капитал през 2017 г.

Загуба за годината

Други компоненти на всеобхватен доход, нето от данъци

Общ всеобхватен доход за годината

Прехвърляне на резерви

Прехвърляне към неразпределената печалба

31 декември 2017 г.

Ефект от преминаване към МСФО 15 на 01 януари 2018 г.

Промени в собствения капитал през 2018 г.

Загуба за годината

Други компоненти на всеобхватен доход, нето от данъци

Общ всеобхватен доход за годината

Прехвърляне на резерви

Прехвърляне към неразпределената печалба

31 декември 2018 г.

Консолидирания финансов отчет на страница 3/66 е одобрен от Управителния съвет на 18 април 2019 г. и е подписан от:

Марин Стоянов

Изпълнителен директор:

Даринка Игнатова

Регистриран одитор, отговорен за одита

Стефан Гъндев
 Финансов директор:

Прил	Основен капитал	Премии резерв	Законови резерви	Преоценъчен Резерв	Неразпределена печалба	Неконтролиращо участие	Всичко
	18 359	30 283	5 232	58 067	127 257	33 647	272 845
14				1 356	(8 870)	(1 307)	(10 177)
				1 356	(9 259)	(1 307)	(9 210)
				(773)	869	(270)	96
14	18 359	30 283	5 232	58 650	118 867	32 070	263 461

(19)

(19)

(12 276)

(2 181)

(12 276)

(2 181)

3 716

(4 076)

8 593

115 165

33 611

250 926

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ ЗА 2018 г.

(всички суми са в хил. лв.)

Прил.	2018 г.	2017 г.
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	373 239	323 683
Плащания на доставчици	(319 210)	(260 510)
Плащания на персонала	(28 833)	(25 963)
Получени лихви	4	57
Платени лихви	(2 485)	(2 856)
Платен корпоративен данък	(446)	(127)
Платени други данъци	(34 081)	(35 586)
Други	(235)	(493)
	(12 047)	(1 795)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Плащания за покупка на имоти, машини и съоръжения	(5 918)	(5 553)
Постъпления от продажба на имоти, машини и съоръжения	7 029	3 718
Постъпления от продажба на инвестиции	19 862	1 738
Възстановени предоставени заеми	87	179
Плащания за покупка на инвестиции	(1 069)	-
Предоставени заеми	(174)	-
	19 817	82
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		
Парични потоци от финансова дейност		
Получени заеми	213 435	143 133
Платени заеми и задължения по финансов лизинг	(222 913)	(143 768)
Други постъпления(плащания)	(30)	46
	(9 508)	(681)
Нетен паричен поток от финансова дейност		
	(1 738)	(2 394)
(Намаление) / увеличение на парите и паричните еквиваленти през периода		
Пари и парични еквиваленти :		
В началото на периода	6 664	9 058
В края на периода	4 926	6 664

Консолидирания финансов отчет на страница 5-66 е одобрен от Управителния съвет на 18 април 2019 г. и е подписан от:

Марин Стоянов
 Изпълнителен директор:

Стефан Гъндев
 Финансов директор:

Даринка Игнатова
 Регистриран одитор, отговорен за одита

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

1 Резюме на дейността и прилаганата счетоводна политика

1 Резюме на дейността

Групата

Групата Синергон холдинг (Групата) включва дружество-майка и неговите дъщерни дружества, в това число с пряко и непряко участие. Списъкът с дъщерни дружества е представен в т. 31 от Приложението.

Дружеството - майка

Синергон Холдинг ("Дружеството - майка") е акционерно дружество, чиито акции се търгуват на „Българска фондова борса-София" АД на сегмент акции "Standard".

Дружеството е регистрирано в Република България и е вписано в Агенция по вписванията – Търговски регистър с ЕИК 121228499 със седалище и адрес на управление: България, гр.София, община София, район Средец, ул."Солунска"№2 .

Дружеството основно оперира като компания - майка на Група от дружества и основната му дейност се състои в придобиване, управление и продажба на акции и финансиране на дейността на дъщерните дружества.

Дружеството - майка има инвестиции в 25 дъщерни дружества, в т.ч. с пряко и непряко участие.

Основната дейност на Групата е разнообразна като включва следните дейности: търговия на едро и дребно, хотелиерство, строителство, производство на индустриални и химически продукти.

Структурата на акционерния капитал на Дружеството – майка е следната:

- Омега Би Ди Холдинг АД – 42,72% ;
- Ераст ЕООД – 7,26%
- Други юридически и физически лица – 50,02%.

2 Счетоводна политика

По-долу следва описание на счетоводната политика, прилагана при изготвяне на консолидирания финансов отчет. Политиката е била последователно прилагана за всички представени години, освен ако изрично не е упоменато друго.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет

Консолидираният финансов отчет е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2018 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еднаква с рамката въведена с дефиницията съгласно § 1. т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти"(МСС).

За текущата финансова година Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от СМСС и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за нейната дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2018 г. са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството относно принципите, правилата и критериите на следните отчетни обекти, както и на представянето и повестяванията за тях, а именно: търговски вземания, вземания от свързани лица, предоставени заеми, парични средства и парични еквиваленти, инвестиции в капиталови инструменти, приходи от договори с клиенти и други приходи.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

• МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).

Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори.

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, който се базира на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи и бизнес модела, по който те се управляват.

Оценката на бизнес модела на дружеството се извършва към датата на първоначалното прилагане, т.е. към 1 януари 2018 г. Оценката дали договорните парични потоци по дълговите инструменти се състоят единствено от главница и лихва се прави въз основа на фактите и обстоятелствата към първоначалното признаване на финансовите активи. Съгласно МСФО 9, след първоначално им признаване дълговите инструменти се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата или амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход.

Политиките на Групата за класификация и оценка на финансовите активи и пасиви и позициите за отчитане на свързаните печалби и загуби съгласно МСФО 9 са оповестени в приложение т. 2.19.

Тъй като финансовите активи и пасиви на Групата са били класифицирани като оценявани последващо по амортизирана стойност, при приложението на МСФО 9 те ще продължат да се оценяват на същата база, както е било прието досега съгласно МСС 39.

Изисквания за класификация и оценяването по МСФО 9 не оказват съществено влияние върху Групата, което е представено в приложение т. 2.25, 10 и 32.

Приемането на МСФО 9 по същество променя счетоводното отчитане на загубите от обезценка на финансовите активи като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето модел на очакваните кредитни загуби. МСФО 9 изисква от Групата да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата като приложи три степенен или опростен подход на обезценка според вида на конкретния финансов актив. След приемането на МСФО 9 Групата не е признало допълнително обезценка на предоставени заеми поради несъществен ефект от оценяване на очакваните кредитни загуби.

Групата прилага МСФО 9 за бъдещи периоди с дата първоначално прилагане – 1 януари 2018 г. Съгласно преходните разпоредби на МСФО Групата не е преизчислявало сравнителната информация, която продължава да се отчита съгласно МСС 39 до края на предходния отчетен период. В следствие на това, представената информация за 2017 година не отразява изискванията на МСФО 9, поради което не е напълно съпоставима с представената информация в съответствие с МСФО 9 за 2018 година.

В допълнение, Групата е приложила последващите изменения на МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване, приложими за оповестяванията за 2018 година.

• МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).

МСФО 15 заменя МСС 11 „Договори за строителство“, МСС 18 „Приходи“ и свързаните с тях Разяснения и с някои ограничени изключения се прилага по отношение на всички приходи, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги.

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

• МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК) - (продължение)

Групата е приела МСФО 15 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане, като за дата на първоначалното прилагане е приет 1 януари 2018 г. Съгласно този метод стандартът може да се прилага или по отношение на всички договори към датата на първоначалното прилагане или само към договорите, които не са изпълнени към тази дата. Групата е предпочела да прилага стандарта само към договорите, които не са изпълнени към 1 януари 2018 г.

Кумулативният ефект от първоначалното прилагане на МСФО 15 се признава към датата на първоначалното прилагане като корекция на началното салдо на неразпределената печалба. Тоест, сравнителната информация не е преизчислявана и продължава да се отчита съгласно МСС 11, МСС 18 и свързаните с тях Разяснения.

Групата е оценила ефектите от прилагането на новия стандарт върху годишния финансов отчет и не е идентифицирала области, които да бъдат засегнати и които да окажат влияние върху стойностите на приходите от дейността и/или вземанията и елементите на собствения капитал, доколкото не се очаква съществена промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиентите от оказваните от Групата услуги или отчитането на продажбите на стоки.

Прилагането на МСФО 15 за първи път в Групата засяга главно включване на допълнителни оповестявания и е представено в приложение 2.19, 2.20, 22 и 32.

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).

Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 към датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди. Ръководството е избрало да приложи модифицирано ретроспективно приложение за първи път на МСФО 9 и да не преизчислява сравнителните данни.

Групата е приела следните нови и ревизирани стандарти и разяснения, които са задължителни за прилагане от 1 януари 2018 г. които не оказват ефект върху финансовото състояние и резултатите от дейността.

Промени в МСФО 2 „Плащане на базата на акции” - приет от ЕС на 26 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) - въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.;

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения” - приет от ЕС на 28 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.);

Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третира за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания - дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане.

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти“ - приет от ЕС на 14 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Трансфери на инвестиционни имоти. Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти". Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти - тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти“ с МСФО 4 „Застрахователни договори“ - приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Изменението адресира въпроси, касаещи застрахователни дружества и възникващи от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17 „Застрахователни договори“, който ще отмени МСФО 4. Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи - подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване. Дават се две опции на дружества със застрахователни договори L Временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 до 1.1.2021 г. (когато влиза в сила МСФО 17). До тогава ще се прилага МСС 39. Тази опция е за дружества, чиято преимуществена дейност е свързана със застраховане. Припокриващ подход, при който се прилага МСФО 9, но се правят корекции в печалбата или загубата за периода (т.е. рекласификации в ДВД) само по отношение на определени (отговарящи на условия) финансови активи, които корекции привеждат тяхното отчитане до това съгл. МСС 39. Целта е да се избегне променливост на финансовите резултати вследствие на прилагане на МСФО 9 с МСФО 4.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016) - приети от ЕС на 7 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.);

Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1;

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

в) Изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).;

Следните стандарти и изменения към съществуващи стандарти и разяснения са издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС), но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2018 г., които не са били приети за по-ранно приложение от Групата.

От тях ръководството на Групата е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети за следващи периоди, като по-долу е оповестено как може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата приеме тези стандарти за първи път.

МСФО 16 „Лизинг“ – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

Този стандарт е с изцяло променена концепция и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги, особено от страна на лизингополучателите. Въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17 „Лизинг“, КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг“, ПКР-15 „Оперативен лизинг – стимули“ и ПКР-27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг“. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение. СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на маловални активи, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

В допълнение, МСФО 16 изисква от лизингополучателите и лизингодателите да правят по-подробни оповестявания спрямо тези по МСС 17.

Групата планира да приеме МСФО 16 като приложи модифициран ретроспективен подход, като кумулативният ефект от прилагането се признава на датата на първоначалното прилагане в началното салдо на капитала и не се преизчислява сравнителна информация. Групата ще избере да приложи стандарта към договори, които преди това са били идентифицирани като лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно Групата няма да прилага стандарта към договори, които преди не бяха идентифицирани като съдържащи лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Групата ще избере да използва изключенията, предложени от стандарта, за лизингови договори, за които срокът на лизинга приключва в рамките на 12 месеца и договори за лизинг, за които базовият актив е с ниска стойност. През 2018 г. Групата е извършило подробна оценка на въздействието на МСФО 16. В обобщение на база нашите предварителни приблизителни изчисления, извършени към 31 декември 2018 г. се очаква въздействието на възприемането на МСФО 16 да бъде, както следва:

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

Въздействие върху отчета за финансовото състояние (увеличение / (намаление) към 1 януари 2019 г.:

Активи	Очакван ефект
	х.лв
Имоти, машини и съоръжения (активи с право на ползване)	1423
Лизингови пасиви	1423
Нетен ефект върху собствения капитал	-

Изменения в МСС 19 „Доходи на наети лица” – Изменение, съкращаване или уреждане на плана – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г. не е приет от ЕК); Изменението изисква от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане.

За останалите стандарти и тълкувания, посочени по-долу, ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции:

Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти” - Предплащания с негативна компенсация – (приет от ЕС на 22 март 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Променят се съществуващите изисквания на МСФО 9 по отношение на права за прекратяване, за да се позволи оценяване по амортизирана стойност (или в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност през ДВД), дори в случай на плащане на негативна компенсация.

Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК);

Уточнява се, че предприятие прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано предприятие, която е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано предприятие и към която, обаче не се прилага метода на собствения капитал.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2015-2017)“ –(в сила за годишни периоди от 01 януари 2019 г., не е приет от ЕК);

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите и на оповестяването на условни вземания и задължения към края на отчетния период.

2 Счетоводна политика

2.1 База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)

Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет.

Изменения в МСФО 3 “Бизнес комбинации” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

МСФО 17 „Застрахователни договори” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК);

През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е по-полезен и последователен за застрахователите.

КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третирувания на данъци върху дохода“ – (приет от ЕС на 23 октомври 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.);

Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 „Данъци върху дохода“, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третирувания на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство). Когато съществува несигурност, предприятието признава и оценява текущи или отсрочени данъчни пасиви или активи съгласно МСС 12 като определя облагаеми печалби, данъчни загуби, данъчни основи и ставки;

2.2 Принцип на действащо предприятие

Финансовият отчет на Групата е изготвен на принципа на действащото предприятие, който предполага, че Групата ще продължи дейността си в обозримо бъдеще.

Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година. Когато е необходимо, сравнителните данни се прекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Групата прилага първоначално МСФО 9 и МСФО 15 на 1 януари 2018 г. В съответствие с избраните методи за преминаване, сравнителната информация не е преизчислена. Финансовата информация е представена и оповестена съгласно изискванията на МСС 39 Финансови Инструменти: Признаване и Оценяване (отменен), МСФО 7 Финансови Инструменти: Оповестяване, МСС 18 Приходи (отменен). Дружеството е избрало модифицирано ретроспективно прилагане за първи път на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти. При приемането на МСФО 9 Финансови инструменти дружеството е приложило облекченията при първоначалното му прилагане. Всички корекции, произтичащи от първоначалното прилагане на двата нови стандарта, са отчетени в собствения капитал (към „неразпределената печалба“) към 1 януари 2018 г.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.3 Сделки в чуждестранна валута

(а) Функционална валута и валута на представяне

Отделните елементи на финансовите отчети се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си ("функционална валута"). Функционална валута на Групата и валута на представяне е българският лев.

(б) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута се трансформират във функционална валута, като се прилага официалния курс за съответния ден. Печалбите и загубите от промяна във валутните курсове, възникнали в резултат на разплащания по сделки в чуждестранна валута, както и от преоценка по заключителен валутен курс на деноминирания в чуждестранна валута активи и пасиви се признават в отчета за всеобхватния доход, освен когато се представят в собствения капитал, когато са класифицирани като хеджиране на парични потоци или хеджиране на нетни инвестиции.

Паричните активи и пасиви в чуждестранна валута се отчитат по заключителен курс на БНБ към датата на консолидирания финансов отчет.

Значими валутни курсове:

31 декември 2018 г. 31 декември 2017 г.

1 щатски долар се равнява на	1.70815	1.63081
1 евро се равнява на	1.95583	1.95583

2.4 Имоти, машини и съоръжения (ИМС)

Всички ИМС се отчитат първоначално по цена на придобиване (историческа цена). Цената на придобиване включва всички разходи, които са пряко свързани с придобиването и въвеждането в експлоатация на активите. Впоследствие всички ИМС се отчитат по справедлива цена, намалена с амортизацията и евентуална обезценка. Справедливата стойност на ИМС се оценява на минимум три години от вътрешни комисии и/или от независим външен оценител. Увеличенията на стойността на ИМС въз основа на преоценка по справедлива стойност се отчитат в собствения капитал в статия резерв от преоценки (преоценъчен резерв). Намаления, които са до размера на предишни увеличения за същия актив се отчитат като намаление на същия резерв. По-нататъшни намаления в стойността на актива се отчитат в отчета за всеобхватния доход. Стойностния праг на същественост за признаване на ИМС е 700 лв.

(а) Амортизация

Амортизация се признава от момента, в който актива е годен за употреба. Земята и разходите за придобиване на ИМС не се амортизират. Амортизацията на останалите ИМС се начислява по линейния метод с цел разпределяне на разликата между балансовата стойност и остатъчната стойност върху полезния живот на активите, както следва:

Имоти, машини и съоръжения

Години

Земя	не се Амортизира
Сгради	25
Машини и Оборудване	3.3
Компютри	2
Автомобили	4
Стопански инвентар	6.70

Полезния живот на активите се преразглежда, и ако е необходимо се променя в края на всеки отчетен период. Когато балансовата стойност е по-висока от възстановимата стойност, ИМС се отчита по неговата възстановима стойност. Печалбите и загубите от продажба (изписване) на ИМС се определят като се съпоставят постъпленията с балансовата стойност и се отчитат в печалба/загуба-нетно в отчета за всеобхватния доход. Резервите от преоценка се пренасят в неразпределена печалба при отписването на съответния актив.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.4 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) (продължение)

(б) Последващи разходи, поддръжка и ремонти

Последващите разходи се прибавят към балансовата стойност на актива или се отчитат като отделен актив, само когато се очаква, че Групата ще получи бъдещи икономически изгоди свързани с употребата на този актив, и когато отчетната им стойност може да бъде достоверно определена. Всички други разходи за поддръжка и ремонт се отразяват в отчета за всеобхватния доход в периода, в който са извършени.

2.5 Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти представляват сгради и земи държани за получаване на приход от наем в дългосрочен период, които не се използват от Групата. Инвестиционният имот се отчита като дългосрочна инвестиция и се оценява по справедлива стойност, определена на свободен пазар. Ако тази информация не може да бъде намерена, Групата използва алтернативни методи за оценка като прогнозиран дисконтиран бъдещи парични потоци или цените на по-малко активни пазари. Тези оценки се преразглеждат годишно от ръководството и независими експерт-оценители. Съгласно МСС 40 "Инвестиционни имоти", възприет от Групата, промените в справедливата стойност се отразяват в отчета за всеобхватния доход. Инвестиционните имоти са представени в приложение 6.

2.6 Нематериални активи

Нематериални дълготрайни активи включват лицензии и концесии, програмни продукти и се отчитат по цена на придобиване, като амортизация се начислява по линейния метод върху техния полезен живот (2 до 6.7 години). Нематериалните активи не се преоценяват, като остатъчната стойност и полезния живот на всеки нематериален дълготраен актив се преглежда всяка година. На базата на тест за обезценка, Групата отчита провизия за обезценка на активите, при наличие на фактори доказващи това.

(а) Лицензии и концесии

Лицензии и концесии се отчитат по цена на придобиване. Тези нематериални активи имат определен полезен живот и се отчитат по историческа стойност, намалена с натрупаната амортизация и евентуална обезценка.

(б) Програмни продукти

Придобитите лицензии за програмни продукти се капитализират на базата на разходите, необходими за придобиване и пускане в експлоатация на специфичния програмен продукт. Те се амортизират върху техния очакван полезен живот (2 години).

2.7 Положителна репутация

- а)** Положителна репутация представлява сумата на надвишението на: възнаграждението (справедливата стойност), което е платено за придобитото дружество и неконтролиращото участие над стойност на идентифицираните нетни активи на придобитото дъщерно/асоциирано предприятие към датата на придобиването. Положителната репутация при придобиване на дъщерно предприятие се отчита в баланса като актив. Положителната репутация при придобиване на асоциирано предприятие се отчита в баланса като част от стойността на инвестицията в асоциираното предприятие. Положителна репутация се проверява на годишна база за наличие на обезценка и се води по отчетна стойност, намалена със съответните натрупани загуби от обезценки. В печалбите и загубите от продажба на дъщерно/асоциирано предприятие се включва и балансовата стойност на положителната репутация, свързана с продаденото предприятие.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.7 Положителна репутация

- (б) Превишаване на дела на придобиващия в нетната справедлива стойност на разграничимите активи, пасиви и условни задължения на придобивания спрямо цената на придобиване .

Превишаването на делът на придобиващия в нетните активи над цената на придобиване при придобиване на дъщерни дружества и асоциирани предприятия се отчита като приход в отчета за всеобхватния доход в периода на възникване.

2.8 Обезценка на нефинансови активи

Активи, които имат неопределен полезен живот, не се амортизират, а се проверяват за обезценка на годишна база. Активи, които се амортизират се преглеждат за наличие на обезценка, когато са на лице събития или има промяна в обстоятелствата, подсказващи, че балансовата стойност на активите не е възстановима. За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност надхвърля възстановимата. Възстановимата стойност е по-високата от нетната продажна стойност и стойността в употреба. За да се определи стойността в употреба, активите се групират в най-малките възможни разграничими единици, генериращи парични потоци. Нефинансови активи различни от положителна репутация, които подлежат на обезценка, се преглеждат за наличие на признаци за необходимостта от обезценка към всяка отчетна дата. За отчитане на натрупаните обезценки се използва корективна сметка.

2.9 Парични средства и еквиваленти

За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой, по банкови сметки, други високо ликвидни краткосрочни инвестиции с първоначален падеж до 3 месеца, както и банкови овърдрафти. В баланса овърдрафтите се включват като краткосрочно задължение в категорията на краткосрочните.

Групата изготвя Отчет за паричния поток съгласно МСС 7 “Отчети за парични потоци” като прилага прекия метод на съставяне на паричен поток.

2.10 Материални запаси

Материалните запаси се признават по по-ниската от цената на придобиване и нетната реализируема стойност. Разходът се определя по метода “средна претеглена стойност”. Себестойността на готовата продукция и незавършеното производство е съставена от разходите за проектиране, материали, преките разходи за труд и социално/здравно осигуряване, други преки разходи(вкл. външни услуги и амортизации) и свързаните с тях производствени общи разходи (разпределени на база на нормален производствен капацитет), но изключва финансовите разходи, разходите за продажби и разходите за управление.

Нетната реализуема стойност е равна на очакваната продажна цена в обичайния ход на стопанската дейност, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи. В себестойността на материалните запаси се включват и прехвърлени от капитала печалби/загуби, натрупани от хеджиране на парични потоци, свързани с покупката на материални запаси.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.11 Търговски вземания

Първоначално оценяване

Търговските вземания представляват безусловно право на Групата да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Търговските вземания се признават първоначално по справедлива цена въз основа стойността на сделка.

Последващо оценяване

Групата държи търговските си вземания единствено с цел събиране на договорените парични потоци и ги оценява по в следствие по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Групата прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9 и на база матричен модел за процента на загубата.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Обезценката на търговски вземания се оценява на базата на модела на понесени загуби. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят.

2.12 Акционерен капитал

Издадените обикновени акции съставляват основния(уставния) акционерен капитал. Дивиденди по обикновените акции се отчитат в намаление на собствения капитал през периода, в който те бъдат обявени. Невнесен капитал няма.

2.13 Провизии

Провизии се признават, когато Групата има сегашно правно или конструктивно задължение като резултат от минали събития; по-вероятно е да възникнат (отколкото да не възникнат) изходящи парични потоци за погасяване на задължението и когато може надеждно да се определи сумата на самото задължение. Провизиите за реструктуриране включват глоби при прекратяване на лизинги и изплащане на доходи при прекратяване договорите на служители. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Когато има няколко подобни задължения, вероятността да възникнат изходящи парични потоци за тяхното погасяване се оценява, като се взема предвид целия клас от задължения. Провизия се признава дори и в случаите, в които вероятността да възникне изходящ паричен поток за дадено задължение в класа е малка.

Провизиите се определят на база сегашната стойност на разходите, които се очаква да са необходими за уреждане на задължението, като се използва дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и специфичните за задължението рискове. Увеличението на сумата на провизията с течение на времето се признава като разход за лихва.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.14 Заеми

Заемите се признават първоначално по справедлива стойност, намалена с направените разходи по извършването на транзакцията. В последствие заемите се отчитат по амортизирана стойност; всяка разлика между дължимите плащания (нетирани с разходите по извършването на транзакциите) и стойността на заема се признава в отчета за доходите през периода на заема, като се използва метода на ефективната лихва.

2.15 Текущи и отсрочени данъци върху дохода

Разходите за данъци за периода включват текущи и отсрочени данъци. Текущия данък се признава в отчета за всеобхватния доход, с изключение на случаите, в които е свързан със статии, признати в друг общ доход или директно в собствения капитал. В този случай данъкът също така се признава и в друг общ доход или директно в собствения капитал.

Отсроченият данък върху дохода се признава, като се прилага методът на задълженията, на база на временните разлики, произлизащи между данъчните основи на активите и пасивите и техните балансови стойности във финансовия отчет. Все пак не се отчита отсрочен доход върху дохода, ако той е резултат от първоначалното признаване на актив или пасив в транзакция, различна от бизнес комбинация, която по времето на операцията не се отразява нито на счетоводната, нито на облагаемата печалба или загуба. Отсрочените данъци се определят чрез прилагането на тези данъчни ставки и данъчната нормативна уредба, които са в сила или впоследствие са влезли в сила към датата на баланса и се очаква да бъдат приложени, когато съответните отсрочени данъчни активи на възникане или отсрочените данъчни пасиви се погасят.

Отсрочените данъчни активи се признават в степента, в която е вероятно наличието на бъдеща облагаема печалба, с която могат да бъдат възстановени тези активи.

Към края на отчетния период Групата разполага с данъчни загуби за пренасяне, които ще пренася съгласно данъчното законодателство.

2.16 Задължения по пенсионно осигуряване и доходи при прекратяване

Групата не управлява задължителни или доброволни пенсионни фондове. Изплащането на пенсии остава задължение на Националния Осигурителен Институт. Групата плаща данък върху дохода на физически лица, вноски за социално и здравно осигуряване, както и за "Универсален пенсионен фонд", съгласно действащата в страната нормативна уредба. Разходите за пенсионно осигуряване се признават в отчета доходите за периода, за който се отнасят.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение след като работникът или служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в двукратен размер на брутното трудово възнаграждение към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. В случай, че работникът или служителът е работил в Групата през последните 10 години, размерът на обезщетението възлиза на шестмесечния размер на брутното му трудово възнаграждение. Групата е начислила провизии за обезщетения на служителите при евентуално прекратяване на трудовото правоотношение поради пенсиониране, в дружествата в които се очаква това събитие. Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружествата от Групата, опериращи основно в България за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.17 Търговски задължения

Търговските задължения за задължения за заплащане на стоки или услуги, които са били придобити от доставчици в обичайния ход на стопанската дейност. Търговските задължения се класифицират като краткосрочни задължения, ако плащането е дължимо в рамките на една година или по-малко (или нормалния цикъл на стопанската дейност е по-дълъг), ако случаят не е такъв, те се представят като дългосрочни задължения.

Те се признават първоначално по справедлива цена, а в последствие по амортизирана стойност като се използва метода на ефективния лихвен процент. Търговските задължения представляват задължения към кредитори, доставчици, персонал (вкл. за неизползван отпуск).

2.18 Счетоводно отчитане на лизингови договори, когато Групата е лизингополучател

(а) Финансов лизинг

Лизингови договори, при които по същество се прехвърлят всички рискове и изгоди от актива, се отчитат като финансов лизинг. Финансовият лизинг първоначално се признава по справедливата стойност на наетия актив или ако тя е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че да се получи постоянен лихвен процент върху остатъка на дължимото задължение. Съответните наемни задължения без финансовите разходи, се включват съответно в краткосрочни и дългосрочни задължения. Нереализираните финансовите разходи се разпределят систематично по периоди, в рамките на лизинговия срок. Активите, придобити по реда на финансови лизингови договори, се амортизират на база на техния очакван полезен срок на годност.

Отчитане на лизингови договори, когато Групата е лизингополучател

(б) Оперативен лизинг

Лизингови договори, които са различни от финансов лизинг се отчитат като оперативни лизингови договори. Плащанията, извършени по оперативни лизингови договори, се отчитат на линейна база като текущи разходи за съответния период в рамките на лизинговия договор.

Когато договор за оперативен лизинг е прекратен преди приключване на лизинговия период, плащанията, направени от лизингополучателя по неустойки и глоби, се признават за разход в периода, в който договорът се прекрати.

2.19 Приходи по договори с клиенти

Общи положения

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Дружеството очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло Групата е достигнало до заключение, че то е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Дружеството контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Групата признава приходи, когато удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърли обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, след като клиентът получи контрол върху този актив.

2 Счетоводна политика(продължение)

2.20 Приходи по договори с клиенти (продължение)

Оценка на договор с клиент

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той има търговска същност и мотив, страните са го одобрили, ангажирали са се да го изпълнят и съществува вероятност възнаграждението, на което Групата има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

След като бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Договорите на Групата с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Цената на сделката е размера на възнаграждението, на който Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми или и двете.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива). Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в признатите кумулативно приходи. Договорите с клиенти на дружеството не съдържат променливо възнаграждение. Цените по договори с клиенти са фиксирани цени и не съдържат променливо възнаграждение.

При оценка на събираемостта се вземат предвид всички уместни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики, публикувани правила и направени изявления от страна на Групата, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Оценяване

Признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.20 Приходи по договори с клиенти (продължение)

Продажба на стоки

Продажби на стоки – корпоративни клиенти

Групата продава на своите корпоративни клиенти строителни материали, газ, горива, бои, брашно и други. Приходите се признават, когато контролът върху стоките се прехвърли на клиента. Възможни са отстъпки на клиенти, които са свързани с обема на закупените стоки и се отчитат в карендарната година, когато е реализиран прихода.

Продажби на стоки - продажби на дребно

Групата разполага с верива от търговски обекти, както и бензиностанции за продажба на строителни и отоплителни материали, газ и горива. Приходите се признават, когато контролът върху стоките се прехвърли на клиента, което се случва в момента на продажбата на стоката в търговския обект.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Дружеството прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и консумира ползите едновременно. Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложи в конкретния договор, обичайният срок за плащане на възнаграждението е до 30 дни след предоставяне на услугите.

Приходи от продажби на стоки, готова продукция и други краткотрайни активи

Приходите от продажби на краткотрайни активи и материали се признават в момента, в който е прехвърлен контрола върху продаваните активи. Доставка възниква, когато активите са били изпратени на клиента, рисковете от потенциални загуби са прехвърлени на купувача и или той е приел активите в съответствие с договора за продажба. Обичайният срок за плащане е до 30 след доставката.

Салда по договори

Търговското вземане представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е., преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Като актив по договор дружеството представя правото да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прихвърлило на клиент, което не е безусловно.

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Групата и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

2 Счетоводна политика (продължение)

Разходи

Групата, отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това ги отнася по функционално предназначение. Разходите по заеми: разходи за лихви и други разходи по заеми се признават в печалбата и загубата в Отчета за всеобхватния доход, освен ако не съществуват условия за тяхното капитализиране в стойността на придобития актив съгласно условията на МСС 23 Разходи по заеми.

2.21 Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящият консолидиран финансов отчет акционерите, които притежават над 20% от гласовете на Общото събрание, техните дъщерни и асоциирани дружества, и членовете на управителните органи, както и членове на техните семейства, включително и дружествата, контролирани от всички гореизброени лица, се третират като свързани лица. В рамките на нормалната стопанска дейност се осъществяват редица сделки със свързани лица. Подробна информация за операциите със свързани лица и разчетите с такива лица в края на периода е представена в Приложение 32.

2.22 Дивиденди

Дивидентите се признават като задължение във финансовите отчети на Групата за периода, през който е взето решение от Общото събрание на акционерите/съдружниците за разпределението им.

2.23 Нетекущи активи държани за продажба

Дълготрайните материални активи са класифицирани като активи държани за продажба и са отчетени по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им цена без евентуални разходи за продажба, когато ръководството счита, че тези активи ще се продават, а няма да се използват от Групата.

2.24 Отчитане по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са повтаряща се база, получени банкови заеми и заеми от трети лица, търговски и други вземания и задължения, вземания и задължения по финансов лизинг, финансовите активи на разположение и за продажба, а други на неповтаряща се база като имоти, машини и оборудване и нетекущи активи, държани за продажба.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването.

Групата прилага различни оценъчни техники, които биха били подходящи спрямо спецификата на съответните условия и за които разполага с достатъчна база от входящи данни, като се стреми да в максимална степен наличната публично наблюдаема информация и респективно да минимизира използването на ненаблюдаема информация. То използва и трите допустими подхода, пазарния, приходния и разходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са (пазарния и приходния подход).

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

2 Счетоводна политика (продължение)

2.24 Отчитане по справедлива стойност

Ниво 1 – Котирувани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирувани цени, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност от ниво 1 и ниво 2, в краен вариант ниво 3. За по точното и професионално определяне на справедливите стойности се използват услугите на независими професионални оценители.

25 Финансови инструменти

Счетоводна политика от 1 януари 2018 година

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал на друго предприятие.

Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на всяко дружество от Групата за неговото управление.

Бизнес моделът за управление на финансовите активи отразява начина, по който всяко дружеството от Групата управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи или и двете.

Оценяване

Групата първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15 и издадената фактура.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (с прекласификация в печалбата или загубата);
- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (без прекласификация в печалбата или загубата);
- Финансови активи (дългови инструменти, капиталови инструменти и деривативи), оценявани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

През текущия период Групата отчита финансови активи в една от тези категории – финансови активи по амортизирана стойност .

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Групата.

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Ръководството на Групата е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, лихвоносни вземания от свързани предприятия, търговски вземания и други вземания (т.е. вземания по търговски кредити и други) се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви според прилагания бизнес модел.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Отписване

Финансов актив се отписва от отчета за финансовото състояние на Групата когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне. В този случай Дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25 Финансови инструменти (продължение)

Обезценка на финансови активи

Групата признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички *дългови инструменти*, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент.

Към всяка отчетна дата то определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение над 90 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* Групата е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Групата е разработила и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена взаимовръзка с процента на кредитните загуби.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация, както е описана по долу.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25 Финансови инструменти (продължение)

Финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност

Тази категория е от съществено значение за Групата. След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като “финансов разход” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено или прекратено или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна в пари и/или непарични активи се признава в печалба и загуби за периода.

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Финансови активи

Групата класифицира своите финансови активи в следните категории: заеми (кредити) и вземания и активи на разположение и за продажба. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на Групата към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние/баланс/.

Обичайно Групата признава в отчета за финансовото състояние / счетоводния баланс/ финансовите активи на “датата на търгуване”- датата, на която то се е обвързало (поело е окончателен ангажимент) да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията, с изключение на тези активи, които са по справедлива стойност през печалби и загуби. Последните се признават по справедлива стойност, а преките разходи по транзакцията се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на Дружеството, когато правата за получаване на парични средства (потоци) от тези активи са изтекли или са прехвърлени и Групата е прехвърлила съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако Групата продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.25 Финансови инструменти (продължение)

Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2017 г.(продължение)

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние /счетоводен баланс/ по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние.

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни активи, които са предназначени с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват некотирани или ограничено котирани на борса акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел.

Финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по цена на придобиване, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни транзакции или поради обстоятелството, че не може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции или дялове чрез други алтернативни оценъчни методи.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че Групата е придобило правото върху тези дивиденди.

Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договора със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в отчета за финансовото състояние /счетоводен баланс/ по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

Финансови гаранции

Групата е предоставило финансови гаранции на свои дъщерни дружества, свързани лица и в полза на трети лица (банкови институции). Ръководството е достигнало заключение, че вероятността изискуемостта на тези гаранции да настъпи, както и материалния ефект при вероятното настъпване е несъществена. По тази причина, тяхната стойност във финансовия отчет е определена на нула.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.26 Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви и оповестяването на условни пасиви към датата на баланса, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

2.27 Обезценка на финансови активи

Провизия за очаквани кредитни загуби за търговски вземания

Групата използва матрица за провизиране за изчисление на очаквани кредитни загуби за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, брутен вътрешен продукт) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Подход за обезценка на предоставени заеми, търговски вземания и вземания от свързани лица с елемент на финансиране

Групата прилага индивидуален подход за обезценка на вземания с елемент на финансиране и предоставени заеми. Моделът за обезценка се базира на договорените в условията на финансовия инструмент парични потоци, както и допусканията и преценките за очаквани парични потоци и реализируемостта на финансовия актив, възприети от ръководствата при изготвянето на финансовите отчети.

Очакваните кредитни загуби представляват вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби (т.е. сегашната стойност на всеки недостиг на пари) за очаквания срок на финансовия инструмент. Паричен дефицит е разликата между паричните потоци, дължими на Дружеството в съответствие с договора и паричните потоци, които Групата очаква да получи. Тъй като очакваните кредитни загуби отчитат размера и сроковете на плащанията, очаквана кредитна загуба се признава дори, ако Групата очаква активът да бъде изплатен изцяло, но по-късно от срока, в който се дължи плащането.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и очаквани кредитни загуби представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на очакваните кредитни загуби е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческия опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.28 Преоценени стойности на имоти, машини и оборудване

В Групата е прието преоценката на земи и сгради по преоценъчния модел на МСС 16 до тяхната справедлива стойност. Инвестиционните имоти в Групата се оценяват към 31 декември всяка година по справедлива стойност, която е текущата пазарна стойност.

При тези преоценки са приложени следните подходи и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Сравнителен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за терени, за които има реален пазар, пазарни аналози и база за сравнимост се приема пазарната им стойност по сравнителен метод;
- „Разходен подход” чрез „Метод на амортизираната възстановителна стойност” - отразяващ всички съпътстващи преки и непреки разходи, в т.ч. различните видове изхажяване, за изграждане на равностоеен актив/обект.

Основните източници за информация, използвани при изчисленията и преценките във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството на дружеството относно експлоатационното състояние на актива, намерение за продажба на конкретни активи, публикувани цени за реализирани сделки на пазарите за недвижими имоти.

Изменението на справедливата стойност на инвестиционните имоти в Групата към 31 декември 2017 г. и 2018 г. е несъществено.

2.29 Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Групата определя справедливата стойност на финансовите инструменти на база на наличната пазарна информация, или ако няма такава - чрез подходящи модели за оценка. Справедливата стойност на финансовите инструменти, които се търгуват активно на организирани финансови пазари, се определя на база на котираните цени „купува” в края на последния работен ден на отчетния период.

Когато справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде определена въз основа на котираните цени на активните пазари, ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти. При прилагане на техники за оценяване, ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

2 Счетоводна политика(продължение)
2.30 Консолидация

(а) Дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия са всички предприятия (включително предприятия със специално предназначение), в които Групата притежава повече от половина от акциите с право на глас и върху чиято дейност може да упражнява контрол. Дъщерните фирми са консолидирани от датата, на която ефективно е започнало упражняването на контрол. Консолидацията се преустановява при загуба на ефективен контрол върху дъщерното предприятие. Списъкът с дъщерните дружества е представен в приложение 31.

При отчитане придобиването на дъщерни предприятия се използва метода на покупката. Стойността на придобиването се определя по справедливата стойност на придобитите активи, издадените капиталови инструменти, поетите пасиви към датата на придобиване, заедно с условните плащания квалифицирани като дълг. Последващата промяна на условните плащания квалифицирани като дълг се отчитат в печалбата и загубата. Всички разходи свързани с придобиването се отчитат като разход за текущия период.

Придобитите разграничими активи и поети пасиви и условни задължения се измерват първоначално по справедливата стойност в деня на придобиването независимо от размера на неконтролиращото участие. Положителна репутация има в случаите, когато стойността на придобиването е по-висока от справедливата цена на нетните активи на придобитото дъщерно дружество. Ако стойността на придобиването е по-ниска от справедливата стойност на нетните активи на придобитото дъщерно дружество, разликата се признава директно в отчета за всеобхватния доход.

Всички вътрешно-групови сделки, разчети и нереализирани печалби, свързани със сделки между компании от групата, са елиминирани при консолидацията. Нереализираните загуби са също елиминирани, освен ако съответната стопанска операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на дъщерните предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

(б) Сделки с неконтролиращото участие

Промените в участието на предприятието-майка в собствеността на дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол се отчитат като операции със собствения капитал (т.е. операции със собствениците в качеството им на собственици). При такива обстоятелства, балансовите суми на контролиращите и неконтролиращи участия се коригират, за да се отразят промените в относителните им участия в дъщерното предприятие. Всяка разлика между сумата, с която се коригират неконтролиращите участия, както и справедливата стойност на платеното или получено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието-майка, т.е тези сделки няма да поражава репутация, печалба и загуба. Печалба и загуба ще се отчита при загуба на контрол съгласно МСФО.

(в) Асоциирани предприятия

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата притежава между 20% и 50% от акциите с право на глас или упражнява значително влияние, а не контрол. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване. Инвестициите в асоциирани предприятия включват положителната репутация (намалена с натрупаните обезценки) при придобиването. Инвестициите в асоциирани дружества се тестват ежегодно за обезценка.

2 Счетоводна политика (продължение)

2.30 Консолидация (продължение)

(в) Асоциирани предприятия (продължение)

В отчета за всеобхватния доход на Групата се признава делът на Групата в печалбата или загубата на асоциираното предприятие след придобиването, а делът на Групата в движението на резервите на асоциираното предприятие се признава в резервите на Групата. Кумулативното движение след придобиването се коригира чрез намаление/увеличение на стойността на инвестицията. В случай, че участието на Групата в загубата на асоциираното дружество е равно или надхвърля размера на инвестицията на Групата в дружеството, заедно със съществуващи дългосрочни, необезпечени вземания от асоциираното предприятие, то тогава Групата не признава допълнителни загуби, освен в случаите когато Групата е поела задължение да извърши или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие.

Нереализираните печалби от сделки между Групата и асоциираните ѝ дружества се елиминират до размера на участието на Групата в асоциираното дружество; нереализираните загуби също се елиминират освен ако стопанската операция не дава основание за обезценка на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на асоциирани предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Печалбите или загубите, произлизащи от намаляване на относителния дял на инвеститора в асоциирани предприятия, се признават в отчета за всеобхватния доход.

2.31 Отчитане по сегменти

Бизнес сегментите представят продукти или услуги, които са изложени на риск и възвращаемостта от тях е различна при отделните бизнес сегменти (виж Приложение 24). Групата оперира основно в Република България. Повлияни от икономическата криза Дружеството в чужбина намали значително своята дейност и неговия дял е несъществен. Поради тази причина в този консолидиран отчет не е представена информация по географски сегменти.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

Групата е изградила следната имуществена структура на активите.

4 Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Годишен период към

31 декември 2017 г.

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства и оборудване	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
Начално салдо	200 309	34 521	9 470	2 364	363	247 027
Новопридобити	62	713	1 790	8 188	162	10 915
Амортизации	(2 999)	(3 852)	(3 395)	-	(338)	(10 584)
Отписани	(1 200)	(75)	(293)	(1 418)	(174)	(3 160)
ИМС преминали към инвестиционни имоти (Прил.7)	-	-	-	-	-	-
Инвестиционни имоти преминали към ИМС (Прил.7)	3 085	-	-	-	-	3 085
Оценка по справедлива стойност	(374)	-	-	-	-	(374)
Трансфери	1 005	1 746	4 073	(7 109)	285	-
Крайно салдо – балансова стойност	199 888	33 053	11 645	2 025	298	246 909

Годишен период към

31 декември 2017 г.

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства и оборудване	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
Справедлива стойност или цена на придобиване	232 563	87 029	44 998	2 025	4 893	371 508
Нагрупана амортизация	32 675	53 976	33 353	-	4 595	124 599
Балансова стойност	199 888	33 053	11 645	2 025	298	246 909

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

4 Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Годишен период към

31 декември 2018 г.

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства и оборудване	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
Начално салдо	199 888	33 053	11 645	2 025	298	246 909
Новопридобити	266	1 172	2 091	5 970	290	9 789
Амортизации	(2 678)	(2 916)	(3 892)	-	(397)	(9 883)
Отписани	(17 589)	(965)	(238)	(1 633)	(431)	(20 856)
ИМС преминали към инвестиционни имоти (Прил.7)	(28 230)					(28 230)
Оценка по справедлива стойност	639	111		(22)		728
Трансфери	1 413	907	933	(3 783)	530	-
Крайно салдо – балансова стойност	153 709	31 362	10 539	2 557	290	198 457

Годишен период към

31 декември 2018 г.

	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Транспортни средства и оборудване	Разходи за придобиване на ДМА	Други	Общо
Справедлива стойност или цена на придобиване	183 768	85 692	42 947	2 557	4 834	319 798
Натрупана амортизация	30 059	54 330	32 408	-	4 544	121 341
Балансова стойност	153 709	31 362	10 539	2 557	290	198 457

Към 31.12.2018 г. ИМС включват земи за 80 195 х.лв. (2017 г.: 108 850 х.лв.) и сгради 73 514 х.лв. (2017 г.: 91038 х.лв.).

4 Имоти, машини и съоръжения (продължение)

ИМС, с изключение на разходите за придобиване на ИМС са оценени през 2018 г. от независими експерт-оценители и от технически персонал на Групата. ИМС на стойност - 147 391 хил.лв. (2017 г.: 148 976 хил.лв) са заложили като обезпечение по получени от Групата банкови заеми и лизингови договори. Това са сгради, прилежащите им терени и други ИМС. Ако ИМС, с изключение на разходите за придобиване на ИМС бяха отчетени по метода цена на придобиване тяхната балансова стойност би била 147 621 хил.лв (2017 г.: 188 271 хил.лв.)

5	Дълготрайни нематериални активи - ДНА	Концесии и права	Софтуер	Други	Общо
	Към 31 декември 2017 г.				
	Начално салдо балансова стойност	186	79	84	349
	Новопридобити	1	112	2	115
	Амортизация	(23)	(88)	(12)	(123)
	Отписани	(1)	(7)		(8)
	Крайно салдо – балансова стойност	163	96	74	333
	Към 31 декември 2017 г.				
	Отчетна стойност	206	813	526	1 545
	Натрупана амортизация	(43)	(717)	(452)	(1 212)
	Балансова стойност	163	96	74	333
	Към 31 декември 2018 г.				
	Начално салдо балансова стойност	163	96	74	333
	Новопридобити	2	38	34	74
	Амортизация	(25)	(88)	(13)	(126)
	Отписани			(1)	
	Крайно салдо – балансова стойност	140	46	94	280
	Към 31 декември 2018 г.				
	Отчетна стойност	208	830	534	1 572
	Натрупана амортизация	(68)	(784)	(440)	(1 292)
	Балансова стойност	140	46	94	280

4.5 Имоти, машини и съоръжения и ДНА (продължение)

Оценка по справедлива стойност

а) Йерархия на справедливите стойности

Към 31.12.2018 г. оценката по справедлива стойност на имотите е представена в приложение 6. Тя е категоризирана като справедлива стойност от ниво (2) на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване. Направената оценка на имотите до справедлива стойност се дължи на прилагането на преоценъчния модел по МСС16 и изтичането на обичайния период, в който Групата е приела да прави такава преоценка. Измерването на справедливата стойност е реализирано със съдействието на независим лицензиран оценител. Финалната оценка на справедливата стойност на имотите е одобрена от ръководствата на дружествата от Групата след обсъждане на оценителския доклад по отношение на съществените предположения и крайни заключения за размера на справедливата стойност.

б) Техника за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни.

Не са използвани ненаблюдаеми входящи данни за целите на оценяването на земята.

в) Трансфери между нива 1, 2 и 3.

При измерването на справедлива стойност към 31.12.2018 г. не са правени трансфери между различните йерархични нива.

6 Инвестиционни имоти

	2018 г.	2017 г.
В началото на годината	40 327	44 117
Новопридобити	47	14
Изписани	(2 164)	(835)
ИМС преминали към инвестиционни имоти (Прил. 5)	28 230	-
Инвестиционни имоти преминали към ИМС (Прил. 5)	-	(3 085)
Промяна в справедливата стойност	(19)	116
В края на годината	66 421	40 327

Инвестиционните имоти се оценяват от лицензирани независими оценители чрез оценки и актуализация на съществуващите по справедлива стойност.

а) Йерархия на справедливите стойности

Към 31.12.2018 г. промяната в оценката по справедлива стойност на инвестиционни имоти е намаление в размер на 19 х.лв. Тя е категоризирана като справедлива стойност от ниво (2) на базата на входящите данни, използвани при техниката за оценяване.

б) Техника за оценяване

Таблицата по-долу представя описание на техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност на всички групи от състава на инвестиционните имоти Ниво 2, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

6 Инвестиционни имоти (продължение)

В рамките на подхода за оценката на инвестиционните имоти е използван *“Метода на сравнителната стойност или метод на пазарния аналог”*. При този метод пазарната стойност на инвестиционните имоти се определя чрез осредняване на близки по време покупателни цени на сравними недвижими имоти. Степента, в която може да се разчита на съпоставими ценови данни в процеса на оценка, се определя чрез сравняване на характеристиките на имота и сделката-источник на данните с тези на оценявания имот. При оценката на недвижимия имот са отчетени всички фактори, които в една или друга степен оказват влияние върху стойността им:

- размер, характер и полезност на собствеността;
- продължителност на ползване на собствеността, сегашното ѝ състояние, настоящите и бъдещи планове;
- пазарната цена понастоящем за придобиване на подобни или аналогични активи;
- резултатите от анализа на състоянието на материалните активи;
- икономическите и стопански тенденции в отрасъла, очертаващи се към датата на оценката;
- регулация и устройствен план;
- икономическите и стопански тенденции очертаващи се към датата на оценката.

При измерването на справедлива стойност към 31.12.2018 г. не са направени трансфери спрямо 2017 г. между различните йерархични нива.

в) Подход и методи при оценка на сграден фонд;

При-оценката на имоти (сгради) е използвана комбинация от метода на пазарните аналози, метода на възстановителна стойност и метода на капитализирания нетен доход за тяхната оценка по справедлива стойност. Новото в йерархията на справедливите стойности, към което тези оценки се отнасят е Ниво 3.

Метод на амортизираната възстановителна стойност

Стойността на сградното застрояване се определя на база на сравнение с анализирани пазарни еталони за строителство на подобни по поредназначение и материално съдържание обекти, реализирани през последните три месеца като при определяне на стойността на конкретните амортизирани разходи за създаване или подмяна на оценявания сграден фонд се работи с установени параметри за бруто застроена площ на сградите и постройките съгласно параграф 5 от Допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията.

Брутната балансова стойност на разходите за създаване се редуцира с отчисления по субективна експертна оценка за нормално физическо овехтяване, което се отчита с оглед общото техническо състояние на конструктивните системи и елементи от обекта към момента на извършваната оценка и съответствие с характера на настоящата им и потенциално възможна бъдеща експлоатация.

Брутната балансова стойностна разходите за създаване се редуцира с допълнителни отчисления необходими за ремонтно- възстановителни работи, които следва да осигурят неговото обичайно техническо състояние за нормално физическо овехтяване.

Метод на капитализирания нетен доход

От друга страна, изхождайки от приетия стандарт за стойността, същността на оценявания имот може да се разгледа и в друг аспект – чисто финансов, отчитайки факта, че представлява дял инвестиран капитал, чиято потенциална доходност формира неговата настояща стойност.

6 Инвестиционни имоти (продължение)

Потенциалната възможност за разделяне на правото на собственост от правото на ползване се приема като форма на управление, която е в състояние да изведе на преден план финансовия потенциал на имота в частност и като цяло. Тази предпоставка е свързана с приемането на аналогова схема за пазарни наеми и условия, с цел установяване на разумно аргументирана пълна наемна стойност за обекта при ползването на реални наемни договори към момента на оценката.

Формирането на brutния годишен доход се основава на субективното разбиране за ефективност на приходите в рамките на календарна година при оптимална заетост на имота от неговия капацитет, което се определя до голяма степен от повишеното пазарно предлагане на обекти от такъв характер.

Нормата за възвращаемост при всички рискове на инвестицията се определя на база пряк метод за пазарно сравнение с аналогични обекти в района, както и субективни ограничения.

От прегледа на договори за наем на част от отдадените за ползване обекти е направена обективна преценка, че капиталовата стойност на имота от дохода от наем се приближава до вещната стойност от разходите за създаване. За тези имоти не е правена оценка по инвестиционния метод.

Ръководството е разгледало основните предположения, използвани от оценителите в моделите и потвърждава, че са разумно определени съобразно пазарните условия към края на отчетния период. Няма промяна в използваните методи в сравнение с предходната година.

Инвестиционни имоти с балансова стойност 991 х.лв. са заложили като обезпечение по получени от Групата банкови заеми Приложение 17.

7 Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирано предприятие на Групата към 31.12.2018 г. са както следва:

Дружество	Страна	%	2018 г.	2017 г.
Рама Петролеум ТОО притежавано чрез	Казахстан	36.71	1 655	753
Топливо АД				
Хевея Ким АД	България	34	-	-

Предмета на дейност на Хевея Ким АД е производство на каучукови и пластмасови изделия.

Предмета на дейност на Рама Петролеум ТОО е търговия с газ пропан бутан.

Стойността на инвестицията в Хевея Ким АД е обезценена 100% вследствие на признаване на дела на Групата в загубата му в предходни периоди.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

8 Финансови активи по справедлива стойност	2018 г.	2017 г.
В началото на годината	45	45
Обезценка	(6)	(6)
В края на годината	39	39
Групата притежава финансови активи отчитани по справедлива стойност (капиталови инвестиции) в печалба и загуби в съответствие с счетоводната политика на Групата, приложима от 01 януари 2018 г.		
Към 31 декември 2018 г. Групата има следните некотиранни инвестиции в други предприятия:		
Дружество	% Участие	2018 г. 2017 г.
Нетекущи		
Панайот Волов АД	4.11%	5 5
Елпром АД	0.07%	1 1
Алианс България ЗПАД	0,09%	34 34
Слънчев Бряг 2002 АД	1,69%	2 2
Гражданско дружество за безопасна градска среда		2 2
Екобулпак АД		1 1
		45 45
Обезценени са Панайот Волов АД 5 х.лв и Елпром АД 1 х.лв		(6) (6)
		39 39
9 Материални запаси	2018 г.	2017 г.
Материали	6 674	8 203
Стоки	45 069	40 509
Незавършено производство	201	267
Продукция	1 412	1 446
Други	9	9
	53 365	50 434
Материалите по видове са:		
Основни	5 669	7 354
Резервни части	519	542
Спомагателни и други	486	307
	6 674	8 203
	2018 г.	2017 г.
Стоките по видове са:		
Горива	18 037	17 932
Строителни	22 867	19 870
Отоплителни	4 165	2 707
	45 069	40 509
Във връзка с пазарните условия в Групата е предприета програма за оптимизиране на покупките, раздвижване на налична стока с цел избягване на залежаване на стоките, подобряване на обработваемостта на стоките и ежегодно се тестват за обезценка.		
Продукцията по видове е:		
Мелничарска	88	87
Мебели	172	147
Бетонови изделия	305	488
Бои	835	715
Други	12	9
	1 412	1 446
Върху материални запаси с балансова стойност 28 350 х.лв. (2017 г.: 26 352 х.лв.) са учредени особени залози, като обезпечение по получени от Групата банкови заеми.		

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

10 Търговски и други вземания	2018 г.	2017 г.
Нетекущи		
Вземания от предоставени заеми – 31 приложение	-	225
		225
Текущи		
Вземания от предоставени заеми и лихви на свързани лица - 31	-	590
Вземания от клиенти	25 287	18 002
Предоставени аванси на доставчици	1 235	1 834
Съдебни и присъдени вземания	498	1 031
Данъци за възстановяване	449	177
Предплатени разходи	468	534
Други дебитори	545	986
	28 482	23 154

Предоставените аванси на доставчици са текущи и са предоставени за покупка на стоки.
 Вземания от клиенти 25 772 18 191
 Обезценка на вземания от клиенти (485) (189)
 Вземания от клиенти, нетно 25 287 18 002

Съдебни и присъдени вземания 1 162 2 661
 Обезценка на съдебни и присъдени вземания (664) (1 630)
 Съдебни и присъдени вземания, нетно 498 1031

Вземанията от клиенти са безлихвени и са основно в български лева. Обичайно дружествата от Групата договарят с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби в диапазона от 30 до 180 дни, освен ако няма определени специфични условия за падеж на определени клиенти. Ръководствата на дружествата от Групата преценяват събираемостта като анализират експозицията на конкретния клиент, възможностите за погасяване и вземат решение за отложени плащания.

До 31.12.2017г. Групата прилага подхода на реално понесената загуба при несъбираемост на база групова или индивидуална оценка по клиентите.

Групата прилага от 1 януари 2018 г. опростения подход на МСФО 9 за измерване на очакваните кредитни загуби, като използва коректив за загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания. /Приложение 32/. На тази база, корективът за загуби към 01 януари 2018 и 31 декември 2018 е определен както следва:

	2018 г.	2017 г.
Салдо на 1 януари, изчислено по МСС 39	(2 104)	(704)
Суми, преизчислени през непокрита загуба в началото на годината	(19)	-
Начално салдо на коректива за загуби към 1 януари 2018 г. изчислено по МСФО 9	(2 123)	(704)
Увеличение на коректива за загуби, признат в печалба или загуба	(2 203)	(1 400)
Намаление на коректива за загуби, признат в печалба или загуба	-	-
Вземания, отписани като несъбиреми през годината	3 153	-
Крайно салдо на коректива, изчислено по МСФО 9	(1 173)	(2 104)

Следователно крайното салдо на коректива за обезценка на търговски вземания към 1 януари 2018 г. е на стойност 2 104 хил.лв, а към 31 декември 2018 е на стойност 1173 хил.лв. и се равнява на крайните салда на корективите към 31.12.2018 г. както следва:

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

10 Търговски и други вземания (продължение)

Промени в провизиите за обезценка на вземанията за Групата са както следва:

	2018 г.	2017 г.
Към 1 януари	(2 123)	(704)
Разходи за обезценка на вземания	(2 203)	(1 400)
Отписани обезценени вземания	3 153	-
Към 31 декември	(1 173)	(2 104)

Ръководството на Групата следи отблизо събираемостта на търговските вземания и всички съдебни дела и търси възможност за събирането им. За съдебните дела Ръководството не счита да ги обезцени докато няма окончателно решение от съда.

Към края на годината непадежиралите вземания от клиенти, които не са просрочени са:

	2018 г.	2017 г.
до 30 дни	23 992	15 033

Времеви анализ на просрочените търговски вземания, които не са обезценени, в т.ч.

	2018 г.	2017 г.
до 180 дни	1 221	2 574
от 180 до 360	32	128
над 1 година	42	184
	1 295	2 886

Тези вземания се отнасят до независими клиенти, които нямат лоша репутация. Обичайно при просрочените, но необезценени вземания са постигнати или са в процес на изготвяне на споразумения за разсрочване на плащанията по тях.

11 Финансови активи за търгуване

	2018 г.	2017 г.
Търгувани от Групата ценни книжа		
В началото на годината	1	5
Продадени	-	-
Обезценени	-	-
	1	5

Към 31.12.2018 г. Групата е извършила преглед за обезценка на финансовите активи за търгуване, в резултат на което е преценило, че няма индикации за обезценка, която да се отчете в текущата печалба и загуба в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

12 Пари и парични еквиваленти

За целите на паричните потоци, паричните средства и еквиваленти се състоят от :

	2018 г.	2017 г.
Пари в брой	629	1 120
Пари в банки	4 297	5 544
	4 926	6 664
Банкови овърдрафти	(29 940)	(34 254)
	(25 014)	(27 590)

За целите на баланса, паричните средства и паричните еквиваленти включват:

	2018 г.	2017 г.
Пари в брой	629	1 120
Пари в банки	4 297	5 544
	4 926	6 664

Паричните средства и паричните еквиваленти, с които разполага групата са основно в левове, щатски долари и евро.

Парични средства в размер на 21 х.лв са предоставени като обезпечение по получени банкови заеми от Групата.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.
(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

13 Акционерен капитал	Брой акции (хиляди)	Регистриран капитал
Към 31 декември 2017 г.	18 359	18 359
Увеличение	-	-
Намаление	-	-
Към 31 декември 2018 г.	18 359	18 359

Акциите на Групата се търгуват публично на Българска фондова борса-София АД на сегмент акции "Standard". Няма невнесен основен капитал. През период януари – декември 2018 г. на Българска фондова Борса –София АД бяха търгувани 723 665 бр. акции.

14 Законов резерв, премиен резерв и резерв по справедлива стойност

Законовият резерв на стойност 5 232 хил.лв. (2017 г.: 5 232 хил.лв.) е натрупан в съответствие с Търговския закон, изискващ всяко акционерно дружество да заделя до 10% от нетната си печалба, докато законовият резерв достигне 10% от регистрирания акционерен капитал. Дружеството – майка трябва да поддържа това ниво на резерв след всяко издаване на акции.

Премийният резерв е на стойност 30 277 х.лв. и е формиран от емисии на обикновени акции през минали години.

31 декември 2017	Финансови активи на разположение за продажба	ИМС	Общо
1.1.2017 г.	12	58 055	58 067
Изписан преоценъчен резерв – бруто	-	(855)	(855)
Изписан преоценъчен резерв – данък	-	82	82
Оценка по справедлива стойност – бруто	-	1 504	1 504
Оценка по справедлива стойност – данък	-	(148)	(148)
31.12.2017 г.	12	58 638	58 650

**14 Законов резерв, премиен резерв и резерв по справедлива стойност (продължение)
Резерв по справедлива стойност (продължение)**

31 декември 2018	Инвестиции на разположение за продажба	ИМС	Общо
1.1.2018 г.	12	58 638	58 650
Изписан преоценъчен резерв – бруто	-	(14 004)	(14 004)
Изписан преоценъчен резерв – данък	-	1 335	1 335
Оценка по справедлива стойност – бруто	-	2 451	2 451
Оценка по справедлива стойност – данък	-	(150)	(150)
31.12.2018 г.	12	48 270	48 282

15 Неразпределена печалба	2018 г.	2017 г.
Неразпределената печалба включва:		
Неразпределена печалба	127 441	127 737
Текуща загуба	(12 276)	(8 870)
Общо	115 165	118 867

16 Нетна стойност на активите на акция и загуба на акция

- а) Нетната стойност на активите на акция е изчислена чрез разделянето на нетните активи, включени в баланса, на броя акции в обръщение към края на годината.

	2018 г.	2017 г.
Нетни активи, принадлежащи на акционерите	250 926	263 461
Брой на обикновените акции в обръщение	18 359	18 359
Нетна стойност на активите на акция (лева на акция)	13.67	14.35

- б) Основната загуба на акция се изчислява, като се раздели нетната загуба, принадлежаща на акционерите, на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение през годината.

	2018 г.	2017 г.
Нетна загуба, принадлежащи на акционерите	(12 276)	(8 870)
Средно претеглен брой на обикновените акции	18 359	18 359
Основна загуба на акция (лева на акция)	(0.67)	(0.48)

Основната загуба с намалена стойност е равна на основната загуба на акция, тъй като Дружеството - майка не разполага с инструменти, които биха могли да се конвертират в акции.

17 Задължения за заеми и финансов лизинг

	2018 г.	2017 г.
Нетекущи пасиви - задължения		
Банкови заеми	8 045	16 837
Задължения по финансов лизинг	2 902	3 489
Задължения към свързани лица- Омега Би Ди Холдинг АД	1 733	855
	12 680	21 181
 Текущи пасиви - задължения		
Банкови заеми	45 028	45 242
Задължения по финансов лизинг	1 273	956
	46 301	46 198
	58 981	67 379

Ефективните лихвени проценти към датата на баланса са следните:

Банкови заеми – плаваща лихва	2.3 % - 4.12 %	2.3% - 5.8%
Задължения по финансов лизинг	2.5 – 6.1 %	2.6 – 8 %

Банковите заеми са получени от следните банки и са със срокове за погасяване, описани по-долу:

Кредитополучател	Банка	Главница	Срок за погасяване
Топливо АД	Централна кооперативна банка	9 279	22.11.2019
Топливо АД	Обединена Българска Банка	3 172	20.02.2019
Топливо АД	Райфайзенбанк	1 956	27.02.2019
Топливо АД	Райфайзенбанк	1 418	28.02.2019
Топливо АД	Сосиете Женерал Експресбанк	14 114	30.04.2019
Синергон Хотели АД	Уникредит Булбанк	6 537	15.09.2024
София Експо ЕООД	Банка ДСК	2 634	25.02.2023
Синергон Петролеум ООД	Уникредит Булбанк	722	30.08.2022
Синергон Петролеум ООД	Уникредит Булбанк	4 295	05.12.2019
Петромел 1 ООД	Райфайзенбанк	1 355	05.10.2019
Синергон Енерджи ЕООД	Райфайзенбанк	6 569	30.06.2021
Енерджи Делта ЕООД	Банка ДСК	122	10.02.2022
Топливо Газ ЕООД	Банка ДСК	900	03.01.2020
		53 073	

17 Задължения за заеми и финансов лизинг (продължение)

Заемите включват обезпечени задължения по банкови заеми на обща стойност от 53 073 хил.лв. (2017 г.: 62 079 хил.лв.). Банковите заеми са обезпечени със залози и ипотeki на: дълготрайни материални активи, материални запаси и парични средства с обща балансова стойност 176 753 хил.лв. (2017 г.: 178 117 хил.лв.). Задълженията по финансов лизинг са ефективно обезпечени, тъй като правата на собственост върху активите се възстановяват на наемодателя в случай на неизпълнение на задълженията. Справедливата стойност на краткосрочните заеми към 31 декември 2018 г. не се различава съществено от тяхната балансова стойност.

Падежна структура на дългосрочните заеми (без лизинговите задължения):

	2018 г.	2017 г.
Между 1 и 2 години	45 028	4 321
Между 2 и 5 години	7 097	10 052
Над 5 години	948	2 464
	53 073	16 837

Лизингови задължения – минимални лизингови вноски	2018 г.	2017 г.
До 1 година	1 379	1 038
Между 2 и 5 години	3 014	3 611
Отложени разходи за финансов лизинг	(218)	(204)

Настояща стойност на лизинговите задължения	4 175	4 445
---	-------	-------

Настоящата стойност на лизинговите задължения е разпределена както следва:	2018 г.	2017 г.
--	---------	---------

До 1 година	1 273	956
Между 2 и 5 години	2 902	3 489
	4 175	4 445

Равнение на движението на пасивите, произтичащи от финансовата дейност

	01.01.2018	Промени в паричнит е потоци от фин. дейност	Промени с непаричен характер	31.12.2018 г.
Задължения към банки – прилож. 17	62 079	(9 006)	-	53 073
Задължения по финансов лизинг – прилож. 17	4 445	(270)	-	4 175
Заеми от свързани лица – прилож. 17	855	878	-	1 733
Общо пасиви от финансова дейност	67 379	(8 398)	-	58 981

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

18 Други дългосрочни пасиви

Другите дългосрочни пасиви в размер на 183 х.лева (2017 г. – 190 х.лв). Те се състоят от: Балканкерамик АД - задължения по концесионен договор 30 х.лева; Петър Караминчев АД провизии по съдебни искове за 97 хил.лева; Лакпром АД финансиране по национална програма за оптимизиране на факторите на работната среда 56 х.лв.

19 Търговски и други задължения	2018 г.	2017 г.
Задължения към свързани лица Рама Петролеум	11	22
Задължения към доставчици	16 661	14 790
Задължения за получени аванси от клиенти	-	1 805
Задължения за персонала	1 725	1 650
Задължения за социално осигуряване	515	489
Задължения за натрупани неизползвани платени отпуски	1 287	1 202
Задължения за данък добавена стойност	946	312
Задължения за акциз	1 678	1 851
Задължения за корпоративен данък	140	19
Задължения за други данъци	1 870	1 921
Задължения за дивиденди и права	154	129
Задължения за гаранции	8 487	4 429
Задължения за провизии	26	36
Други задължения	518	454
	34 018	29 109

19.1 Пасиви по договори с клиенти

Задължения за получени аванси от клиенти
 Приходи за бъдещи периоди

2018 г.
1 273
38
1 311

20 Задължения за компенсация при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на Групата за изпращане на обещетения на персонала към края на отчетния период при настъпвания на пенсионната възраст.

	2018 г.	2017 г.
Пенсионни доходи	773	727
В т.ч. краткосрочни	26	36
Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:		
В началото на годината	727	636
Общо разходи включени в отчета за доходите	46	91
В края на годината	773	727

При определяне на сегашната стойност на задълженията при пенсиониране са направени следните актюерски предположения.

	2018 г.	2017 г.
Дисконтов процент	2.7%	2.7%
Бъдещи увеличения на заплати	4.5%	4.5%

21 Активи и пасиви по отсрочени данъци

Отсрочените данъци се изчисляват върху всички данъчни временни разлики по балансовия метод използвайки ефективна данъчна ставка от 10% (2017 г.: 10%)

Промените в отсрочените данъци през годината са:

	2018 г.	2017 г.
Салдо в началото на годината	8 013	8 976
Признати в печалбата или загубата	(703)	(1 111)
Движение в собствения капитал	150	148
Салдо в края на годината	7 460	8 013

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

21 Активи и пасиви по отсрочени данъци (продължение)

Движението на отсрочените данъци в собствения капитал през годината е, както следва:

	2018 г.		2017 г.	
Справедлива стойност на резервите в собствения капитал:				
- ИМС		(148)		(148)
Отсрочените данъци и ефекта от временните данъчни разлики са отчетени в отчета за доходите и в собствения капитал, както следва:				
	31 декември 2016	Движение в СК	Движение в ОВД	31 декември 2017
Отсрочени данъчни пасиви:				
Преоценка на инвестиции	-			-
Амортизации на ИМС	1 135		(31)	1 104
Преоценка на ИМС	9 194	148	(390)	8 952
	10 329	148	(421)	10 056
Отсрочени данъчни активи:				
Обезценка на активи	(564)		(467)	(1031)
Амортизация на ИМС	(337)		(23)	(360)
Начисления и провизии	(452)		(200)	(652)
	(1 353)	-	(690)	(2 043)
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	8 976	148	(1111)	8 013
	31 декември 2017	Движение в СК	Движение в ОВД	31 декември 2018
Отсрочени данъчни пасиви:				
Амортизации на ИМС	1 104	150	(161)	1 093
Преоценка на ИМС	8 952		(134)	8 818
	10 056	150	(295)	9 911
Отсрочени данъчни активи:				
Обезценка на активи	(1031)		(312)	(1 343)
Амортизация на ИМС	(360)		(46)	(406)
Начисления и провизии	(652)		(50)	(702)
	(2 043)	-	(408)	(2 451)
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	8 013	150	(703)	7 460
Отсрочени данъчни активи се признават само в случаите, при които ще се реализира данъчен ефект чрез бъдеща печалба.				

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

22 Анализ на приходите от продажби на Групата по категории:

	2018 г.	2017 г.
Приходи от продажба на продукция	9 655	10 761
Приходи от продажба на стоки	274 063	242 092
Приходи от продажба на услуги	13 581	22 367
Приходи от наем	2 827	2 764
	300 126	277 984

Приходите от продажби на стоки по видове:	2018 г.	2017 г.
Горива	141 402	128 439
Строителни и отоплителни	98 768	84 582
Други	33 893	29 071
	274 063	242 092

Приходите от продажби на продукция за Групата по видове:	2018 г.	2017 г.
Мелничарска	3 758	4 125
Бетонни изделия	503	389
Мебели	707	1 191
Бои	4 675	5 005
Други	12	51
	9 655	10 761

Приходи от услуги, които Групата е предоставила:	2018 г.	2017 г.
Туризм	9 631	12 143
Други	3 950	10 224
	13 581	22 367

Приходи по договори с клиенти	2018 г.
Приходи от продажба на продукция	9 655
Приходи от продажба на стоки	274 063
Приходи от продажба на услуги	13 581
Общо:	297 299

За 2017 г. приходите са признати съгласно МСС 18 Приходи, а за 2018 г. по МСФО 15 Приходи по договори с клиенти.

Момент във времето за признаване на приходите	2018 г.
Стоки, прехвърлени в определен период във времето	283 718
Услуги прехвърлени в течение на времето	13 581
Общо:	297 299

Салдо по договори	2018 г.
Търговски вземания от клиенти	25 287

Групата е взела са под внимание критериите, които определят дали се оперира като принципал или агент изискванията на МСФО 15. Заключениета са, че по отношение на плащане на акцизи, върху продажбите, такса за обществото и мрежови компоненти по пренос на електрическа енергия Групата оперира като агент. Приходите от продажби на Групата са посочени в консолидирания финансов отчет нето от горепосочените данъци, такси и услуги.

Дейността на Групата се структурира в следните сегменти:

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

23	Отчитане по сегменти (продължение)	Търговия и услуги	Химичес ка Промисл леност	Произво- дство на мебели	Туризм	Строителни материали	Хран-вкусова промишле ност	Други	Общо за групата
	31 декември 2017 г.								
	Приходи от продажби	249 732	5 157	1 251	16 894	590	4 337	23	277 984
	Оперативна печалба / (загуба)								(7 683)
	Финансови приходи	22	1		5	-		1	29
	Финансови разходи	(2 614)	(11)	(3)	(426)	(1)	(59)	(152)	(3 266)
	Дял от загубата на асоциирани предприятия								(365)
	Загуба преди данъци								(11 285)
	(Разход) Икономия за/от данък								1 111
	Загуба от продължаващи дейности								(10 174)
	Загуба от преустановена дейност, нето от данъци								(3)
	Загуба на групата, в т.ч.								(10 177)
	Нетна загуба за собственици на предприятието- майка								(8 870)
	Печалба (Загуба) за неконтролиращо участие								(1 307)
	Активи на сегмента	232 912	10 251	2 990	99 935	7 260	5 963	11 575	370 886
	Пасиви на сегмента	83 853	500	238	18 146	420	1 603	2 665	107 425
	Други елементи на сегмента								
	Амортизация на ИМС	7 496	475	83	2 256	614	266	4	10 707
	Изменение в справедливата стойност на инв. имоти	116	.	-	-	-	-	-	116
	Загуба от обезценка	1 506	-	-	115	15	-	1 879	3 515

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

23	Отчитане по сегменти (продължение)	Търговия и услуги	Химичес ка Промисл леност	Произво- дство на мебели	Туризм	Строителни материали	Хран-вкусова промишле ност	Други	Общо за групата
	Приходи от продажби	276 224	4 813	796	13 625	678	3 963	27	300 126
	Оперативна печалба / (загуба)								7 145
	Финансови приходи	106	-	-	4	-	-	-	110
	Финансови разходи	(2 134)	(12)	(4)	(5 746)	(5)	(62)	(58)	(8 021)
	Дял от загубата на асоциирани предприятия								(100)
	Загуба преди данъци (Разход) Икономия за/от данък								(15 156)
	Загуба от продължаващи дейности								703
	Загуба от преустановена дейност, нето от данъци								(14 453)
	Загуба на групата, в т.ч.								(4)
	Нетна загуба за собственици на предприятието- майка								(14 457)
	Печалба (Загуба) за неконтролиращо участие								(12 276)
									(2 181)
	Активи на сегмента	235 978	11 006	2 704	81 597	6 906	5 127	11 146	354 464
	Пасиви на сегмента	82 238	623	234	16 759	344	1 474	1 866	103 538
	Други елементи на сегмента								
	Амортизация на ИМС	7 078	409	89	1 913	274	234	12	10 009
	Изменение в справедливата стойност на инв. имоти	(20)	-	-	1	-	-	-	(19)
	Загуба от обезценка	3 391	-	-	97	51	-	1 761	5 300

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.
(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева , ако не е упоменато друго)

24	Разходи за материали	2018 г.	2017 г.
	Разходи за основни материали	(11 198)	(11 112)
	Разходи за спомагателни материали	(1 248)	(1 086)
	Разходи за горива и смазочни материали	(1 236)	(1 197)
	Други разходи за материали	(195)	(244)
		(13 877)	(13 639)
25	Разходи за външни услуги	2018 г.	2017 г.
	Разходи за реклама	(297)	(287)
	Разходи за ремонт и поддръжка	(2 548)	(1 582)
	Разходи за професионални услуги	(1 611)	(961)
	Разходи за телекомуникационни услуги	(374)	(346)
	Разходи за транспорт	(788)	(551)
	Разходи за застраховки	(977)	(800)
	Разходи за абонаменти и такси	(845)	(857)
	Разходи за наеми	(577)	(466)
	Разходи за охрана	(775)	(521)
	Разходи за местни данъци и такси	(1 482)	(1 533)
	Разходи по ЗЗЗВЗ	(682)	(1 072)
	Разходи за достъп и пренос на електроенергия	-	(6 630)
	Други разходи	(1 644)	(1 466)
		(12 600)	(17 072)
26	Разходи за персонала	2018 г.	2017 г.
	Разходи за заплати на работници и служители	(22 367)	(20 788)
	Разходи за социални, здравни осигуровки и други плащания за персонала	(4 410)	(3 993)
	Разходи за заплати на управителните органи	(1 958)	(1 537)
		(28 735)	(26 318)
27	Други разходи/ приходи за дейността, нетно	2018 г.	2017 г.
	Обезценка на активи	(3 097)	(3 515)
	Командировки	(132)	(117)
	Други данъци	(99)	(79)
	Брак на активи	(56)	(63)
	Разходи за провизии	(63)	(63)
	Други приходи / (разходи) нетно	240	(576)
		(3 207)	(4 413)

В разходи от обезценки на активи са включени: 1887 х.лв загуба от обезценка на имоти, машини и съоръжения, 1210 х.лв загуба от обезценки на материални запаси. В други приходи/ разходи нетно са включени: Приходи от финансираня 200 х.лв, приходи от излишъци на материални запаси 546 х.лв приходи необхванати в предходните точки 964 х.лв и 1470 други разходи.

27.1	Нетни загуби от обезценка на финансови активи и отписани вземания	2018 г.
	Разходи от обезценка на вземания	(2 297)
	Разходи от отписани вземания	(321)
		(2 618)

28 Финансови приходи	2018 г.	2017 г.
Приходи от лихви	34	22
Печалба от промяна във валутните курсове	76	7
	110	29

29 Финансови разходи	2018 г.	2017 г.
Разходи от операции с финансови инструменти	(5 428)	-
Разходи за лихви	(1 881)	(2 388)
Загуба от промяна във валутните курсове	(4)	(230)
Други финансови разходи	(708)	(648)
	(8 021)	(3 266)

Разходите за лихви са от получени банкови заеми, лихви по лизингови договори и получени заеми от свързани лица.

Разходи от операции с финансови инструменти 5 428 х.лв представляващи отрицателни разлики(загуба) от операции(продажба на) с финансови активи.

30 Данъци	2018 г.	2017 г.
Текущ данък	653	44
Отсрочен данък	(1 356)	(1 155)
	703	1 111

Данъчните власти могат по всяко време да извършат проверка на счетоводните регистри в рамките на 5 години след отчетния период, като е възможно да наложат допълнителни данъци и глоби. Ръководството на Групата не смята, че съществуват обстоятелства, които биха довели до съществени данъчни задължения съгласно посоченото по-горе естество. Дружествата от Групата ще пренасят реализираните данъчни загуби в следващи данъчни периоди съгласно данъчното законодателство.

Данъкът върху финансовия резултат преди данъци на Групата се различава от теоретичната сума, която би се получила при прилагането на приложимата данъчна ставка за Групата, както следва:

	2018 г.	2017 г.
Загуба преди данъци	(15 156)	(11 285)
Данък при данъчна ставка 10 % (2017 г.: 10 %)	1 516	1 128
Приход / разход, непризнати за данъчни цели, нетно	(580)	(17)
Непризнат ОДА от данъчна загуба	(233)	-
	703	1 111
Разход за / (икономия от) данък		

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

31 Свързани лица
а) Акционери

Предприятие със значително влияние върху Синергон холдинг АД е Омега БиДи Холдинг АД което притежава 42.72% от капитала на Синергон Холдинг АД. Мажоритарен собственик на Омега Би Ди Холдинг АД е Бедо Доганян.

б) Консолидирани дъщерни предприятия	Държава на регистрация	Притежаван дял	
		31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Топливо АД	България	73.42%	73.42%
Петър Караминчев АД	България	98.38%	98.38%
Синергон Хотели АД	България	99.98%	99.98%
Лакпром АД	България	99.20%	99.20%
Шамот АД	България	93.63%	93.63%
Светлина АД	България	58.00%	85.52%
Слатина АД	България	95.41%	95.41%
Премиер Пл АД	България	99.38%	99.38%
Балканкерамик АД	България	99.97%	99.97%
Петромел 1 ООД	България	99.00%	99.00%
Синергон Транспорт ЕООД	България	100.00%	100.00%
Топливо Газ ЕООД	България	100.00%	100.00%
Ел Пи Газ ЕООД в ликвидация	България	100.00%	100.00%
Синергон Петролеум ООД	България	24.89%	24.89%
Витал Газ ЕООД	България	100.00%	100.00%
Енерджи Делта ЕООД	България	100.00%	100.00%
София Експо ЕООД	България	100.00%	100.00%
Ритейл Инженеринг ООД	България	96.00%	96.00%
Синергон Енерджи ЕООД	България	100.00%	100.00%
Белчински минерални бани ЕООД	България	100.00%	100.00%
Премиер Плевен ЕООД	България	100.00%	100.00%
Синергон Петролеум ООД чрез Топливо АД	България	55.15%	55.15%
Интериор Текстил АД чрез Петър Караминчев АД	България	94.29%	94.29%
Топливо 501 ООО Москва чрез Топливо АД	Русия	73.42%	73.42%
Гранд хотел Пловдив ЕООД чрез Синергон Хотели АД	България	99.98%	99.98%
Синергон Инс ЕООД чрез Синергон Енерджи ЕООД	България	100%	100%

31 Свързани лица

б) Консолидирани дъщерни предприятия

Придобивания, увеличение на капитала и продажби на акции и дялове на дъщерни дружества

През периода „Синергон холдинг“ АД, е взел участие в увеличение на капиталите на: Синергон Транспорт ЕООД – с 1100 х.лв, Синергон Петролеум ООД с 631 хил.лв, Топливо Газ ЕООД с 402 х.лв, Синергон Енерджи ЕООД с 1000 х.лв, Енерджи Делта ЕООД с 4 070 х.лв. и Витал Газ ЕООД с 285 х.лв.

Продадени са част от притежаваните акции от капитала на Светлина АД, с балансова стойност 177 х.лв. Закупени са акции от Светлина АД на стойност 67 х.лв.

В процедурата по обратно изкупуване на акции от Синергон Хотели АД, са продадени акции в размер на 2 096 х.лв.

Отчетена е загуба от обезценка на инвестициите в дъщерни дружества в общ размер 9054 х.лв, както следва, на: Петромел 1 ООД -1663х.лв, Премиер Пл.АД -292 х.лв, Балканкерамик АД- 406 х.лв, Синергон Транспорт ЕООД -1924х.лв, София Експо ЕООД - 852 х.лв, Синергон Петролеум ООД - 1430 х.лв, Енерджи Делта ЕООД - 1752 х.лв, Белчински минерални бани ЕООД - 558 х.лв, Премиер Плевен ЕООД - 177 х.лв.

Освобождаване от дъщерни дружества със загуба на контрол

През 2018 г. Групата е отчела освобождаване на участието си в следното дружество:

Продажба на всички дялове в Европа Резорт ЕООД през март 2018 г.

	х.лв
Продажна стойност на сделката	16 953
Отписани нетни активи	16 830
Печалба от освобождаване от дъщерно дружество	123
Нетни парични потоци от освобождаване на дъщерно дружество	16 953

31 Свързани лица (продължение)

в) други свързани лица

Рама петролеум, Казахстан – 36.71 % непряко участие чрез Топливо АД, което притежава пряко 50 % дял.

Хевея Ким АД България – 34 %.

Следните сделки са сключени със свързани лица :

а) Вземания	2018 г.	2017 г.
Дългосрочни вземания		
Рама Петролеум Казахстан предоставен заем от Топливо АД	-	225
Краткосрочни вземания		
Рама Петролеум Казахстан - предоставен заем от Топливо АД	-	590
Рама Петролеум Казахстан търговски сделки с Топливо АД		-
	-	590
б) Задължения		
Дългосрочни задължения		
Омега Би Ди Холдинг АД получен заем	1733	855
Срокът за погасяване на заема е 31.12.2020 г.		
Краткосрочни задължения		
Рама Петролеум Казахстан търговски сделки с Топливо АД	11	22

Вземанията и задълженията към свързани лица не са обезпечени.

Възнаграждения, и други краткосрочни доходи изплатени на управителните органи на Групата през годината, са както следва:

	2018 г.	2017 г.
Възнаграждения на управителните органи - разходи	1 958	1 537
Възнаграждения на управителните органи - задължение	100	143

Съставът на ключовия управленски персонал на Групата включва изпълнителен Директор и членове на Управителен и Надзорен съвет съвет на дружеството – майка. Допълнително към него са включени и изпълнителни директори, членове на Съвета на директорите и управители на дъщерните дружества от Групата.

Дружеството – майка съгласно изискванията на закона е създала одитен комитет.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти

МСФО 9 замени разпоредбите на МСС 39 във връзка с признаване, класификация, оценка на финансовите инструменти.

МСФО 9 въвежда три принципни категории за класификация на финансовите активи: оценявани по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доходи и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Допълнително, МСФО 9 въвежда нов подход на класификация на финансовите активи, като се базира на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи и бизнес модела, по който се управляват.

Държаните от Групата финансови активи са предоставени заеми на свързани лица, търговски и други вземания, които към 31.12.2017 г. са класифицирани като „кредити и вземания“ и се оценяват по амортизирана стойност, които отговарят на условията за класифициране на дългови инструменти по амортизирана стойност съгласно МСФО 9.

Групата е направила преглед на своите финансови активи и пасиви за ефекти при тяхната класификация съгласно новия стандарт от 1.01.2018 г. По долу са описани промените в класификацията на финансовите активи и пасиви на Групата.

Търговските вземания и Вземания от свързани лица (т.е. предоставени заеми на свързани предприятия текущи и нетекущи, търговски вземания, търговски кредити и други), класифицирани като *Търговски вземания и нетекущи и текущи вземания за предоставени заеми* към 31 декември 2017 г., се държат с цел получаване на договорните парични потоци и водят до парични потоци, представляващи само плащания на главница и лихва. Считано от 1 януари 2018 г. те се класифицират и оценяват като Дългови инструменти по амортизирана стойност.

Котираните дългови инструменти, класифицирани като Финансови активи, държани до падеж към 31 декември 2017 г. се класифицират и оценяват като Дългови инструменти по справедлива стойност в печалбата или загубата считано от 1 януари 2018 г. Групата очаква да държи тези активи за получаване на договорните парични потоци. Котираните дългови инструменти на Групата се състоят от регулярни държавни ценни книжа.

Капиталовите инвестиции в некотираните компании са с малцинсвено участие на дружеството в тях, класифицирани като Финансови активи на разположение за продажба към 31 декември 2017 г., се класифицират и оценяват като Капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в печалбата или загубата считано от 1 януари 2018 г.

Групата не е определила финансови пасиви като отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата. Няма промени в класификацията и оценяването на финансовите пасиви на Групата.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

Следната таблица представя класификация на всеки тип от финансовите активи на Групата по МСФО 39 и последващата им класификация на всеки тип от финансовите активи и по МСФО 9 на 1 януари 2018 г.

Финансови активи	Категория по МСС 39	Категория по МСФО 9
Търговски и други вземания	Кредити и вземания	Дългови инструменти оценявани по амортизирана стойност
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	Дългови инструменти оценявани по амортизирана стойност
Парични средства и парични еквиваленти	Кредити и вземания	Оценявани по амортизирана стойност
Котирани дългови инструменти	Финансови активи, държани за търгуване	Дългови инструменти по справедлива стойност в печалба или загуби
Капиталови инвестиции в некотирани дружества	Финансови активи на разположение за продажба	Капиталови инструменти, по справедлива стойност в печалба или загуба.

Прилагането на МСФО 9 Финансови инструменти от 1 януари 2018 г. не е водело до определени корекции на сумите по съответните статии, отразяващи засегнатите отчетни обекти.

Приемането на МСФО 9 по същество променя счетоводното отчитане на загубите от обезценка за финансовите активи на дружеството като замени подхода на начислените загуби на МСС 39 с ориентирания в по-голяма степен към бъдещето, модел на очакваните кредитни загуби (ОКЗ). МСФО 9 изисква от Групата да признава провизия за очакваните кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата и за активите по договори.

Обезценка на търговски вземания

Също така дружеството е разработило на модел за матрично провизиране на неговите търговски и други краткосрочни вземания. Той включва групиране на клиентите и контрагентите на дружеството по сходни бизнес и други характеристики и кредитен риск. Разработен е модел на провизионна матрица, основана на исторически наблюдавани проценти на неизпълнение и неплащане по времеви диапазони на просрочие, коригирани с допълнителни предположения и приблизителни оценки, ориентирани към възможни промени в тези проценти, базирани на макроикономически или специфични за съответната индустрия фактори. При тези вземания е преценено, че финансовият компонент е не съществен.

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

На базата на извършената оценка към 1 януари 2018 г. за Групата не възниква значително увеличение в сумата на коректива за загуби от търговски и други вземания. Ефект върху неразпределената печалба на Групата към 1 януари 2018 г. от прилагането на МСФО е обезценка на вземания от кредитна загуба в размер на 19 х.лв.

Равнение на балансовите стойности на финансовите активи според МСС 39 с балансовите стойности по МСФО 9 на датата на преминаването към МСФО 9:

Финансови активи по амортизирана стойност	МСС 39	Прекласификация	Преоценка	МСФО 9 балансова
	балансова стойност към 31.12.2017 х.лв			стойност на 01.01.2018 х.лв
1. Търговски и други вземания	21 682	-	(19)	21 663
2. Парични средства	6 664	-	-	6 664
3. Котирани дългови инструменти	5			5
3. Финансови активи, държани до падеж	39	-	-	39
Общо:	28 390	-	(19)	28 371

Групата не отчита ефект от преминаване от МСФО 39 в МСФО 9 в резерв от преоценки по справедлива стойност и в салдото на неразпределената печалба.

За Групата няма промени и ефекти от счетоводното отчитане на неговите финансови пасиви, тъй като новите изисквания засягат само счетоводното отчитане на финансови пасиви, определени по справедлива стойност през печалбата или загубата, а то няма такива пасиви. Правилата за отписване на пасиви са прехвърлени от МСС 39 *Финансови инструменти*: *признаване и оценяване* и не са изменени.

31 декември 2018 г.

Финансови активи по амортизируема стойност

Търговски и други вземания	27 020
Парични средства	4 926
Финансови активи, държани до падеж	39
Общо	31 985

Финансови пасиви по амортизируема стойност

Задължения за заеми и финансов лизинг	58 981
Търговски и други задължения	17 945
Общо	76 926

31 декември 2017 г.

Финансови активи по амортизируема стойност

Търговски и други вземания	21 682
Парични средства	6 664
Финансови активи, държани до падеж	797
Общо	29 143

Финансови пасиви по амортизируема стойност

Задължения за заеми и финансов лизинг	67 379
Търговски и други задължения	16 617
Общо	83 996

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

1) Оценка по справедливата стойност

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба, на база позицията, предположенията и преценките на независими пазарни участници на основен или най-изгоден за даден актив или пасив пазар. За своите финансови активи и пасиви дружеството приема като основен пазар финансовите пазари в България – БФБ и търговските банки. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и банковите депозити, то очаква да реализира тези финансови активи и пасиви или чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респективно - погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (банкови депозити, търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми) или са отразени в счетоводния баланс по пазарна стойност (инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

При дългосрочните привлечени заеми приблизителната оценка на справедливата им стойност се изчислява чрез дисконтирането на техните бъдещи парични потоци. Обичайно заемите на дружеството са с променлив лихвен процент, който отразява пазарните равнища. Ръководството на Групата счита, че при съществуващите обстоятелства представените в счетоводния баланс оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари се базира на котираните пазарни цени към датата на счетоводния баланс. Пазарът се счита за активен, ако цитираните цени са лесно и редовно предоставяни от борси, дилъри, брокери, индустриална група, услуга за ценообразуване или регулаторна агенция и тези цени представляват действителна и редовно осъществявана пазарна операция на принципа на равнопоставеност и независимост на страните по договора. Цитираната пазарна цена, използвана за финансовите активи, държани от Групата е текуща цена на офертата. Тези инструменти според техниката им на оценяване са от ниво 1, като включва капиталови инвестиции в ДЦК, класифицирани като ценни книжа за търгуване или на разположение за продажба. Следващата таблица представя активите и пасивите на Групата, които са оценявани по справедлива стойност към 31 декември 2017 година.

Финансови активи по справедлива стойност	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо баланс
- Ценни книжа държани до падеж	1	-	-	1
Общо активи	1	-		1

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

Дейността на Групата е изложена на редица финансови рискове: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна в справедливата стойност на финансовите инструменти в резултат на промени на лихвените проценти, риск от промяна на паричните потоци в резултат на промяна в пазарните лихвени нива и ценови риск), кредитен риск и ликвиден риск. Програмата на Групата за цялостно управление на риска е съсредоточена върху непредвидимостта на финансовите пазари и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат на Групата. Ръководството следи за цялостния риск и търси начини да неутрализира потенциалните им отрицателни ефекти върху финансовите показатели на Групата.

Управлението на риска се извършва под прякото ръководство на изпълнителния директор, като политиката му е одобрена от Управителния съвет. По този начин се определят, оценяват и хеджират финансовите рискове в тясно сътрудничество с оперативните звена на Групата. Управителния съвет приема принципите за цялостното управление на риска, както и политика, отнасяща се до специфични области като валутен риск, лихвен риск, кредитен риск, използване на деривативни и недеривативни финансови инструменти и инвестиране на излишъци от ликвидни средства.

(а) Валутен риск

31 декември 2018 г.

	в BGN	в EUR	в USD	Общо
Финансови активи				
Търговски и други вземания	26 748	99	173	27 020
Парични средства	4 797	116	13	4 926
Финансови активи	39	-	-	39
Общо	31 584	215	186	31 985

Финансови пасиви

Задължения за заеми и финансов лизинг	36 553	22 428	-	58 981
Търговски и други задължения	17 945	-	-	17 945
Общо	54 498	22 428	-	76 926

31 декември 2017 г.

	в BGN	в EUR	в USD	Общо
Финансови активи				
Търговски и други вземания	21 457	-	225	21 682
Парични средства	6 633	26	5	6 664
Финансови активи	44	-	753	797
Общо	28 134	26	983	29 143

Финансови пасиви

Задължения за заеми и финансов лизинг	57 560	9 819		67 379
Търговски и други задължения	16 595		22	16 617
Общо	74 155	9 819	22	83 996

СИНЕРГОН ХОЛДИНГ АД
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2018 г.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

Групата извършва дейността си в Република България. Затова съществената част от приходите и разходите са деноминирани в местната валута български лев. Повече от активите и пасивите на Групата са деноминирани в левове и евро. Левът е фиксиран към еврото според правилата на Валутния съвет. Групата е изложена на валутно-курсов риск основно при получаването на заеми, деноминирани във валута различна от левове и евро. За минимизиране на валутния риск на чуждестраните дружества се държат къси експозиции на активи и пасиви. Експозициите се следят стриктно и се осигурява ефективно управление на риска. Заемите, които Групата е получило в чуждестранна валута са само в евро.

б) Лихвен риск

	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
31 декември 2018 г.				
Финансови активи				
Търговски и други вземания	27 020	-	-	27 020
Парични средства	-	4 926	-	4 926
Финансови активи	39	-	-	39
Общо	27 059	4 926	-	31 985
Финансови пасиви				
Задължения за заеми и финансов лизинг	-	58 981	-	58 981
Търговски и други задължения	17 945	-	-	17 945
Общо	17 945	58 981	-	76 926

	Безлихвени	С плаващ лихвен %	С фиксиран лихвен %	Общо
31 декември 2017 г.				
Финансови активи				
Търговски и други вземания	21 457	-	225	21 682
Парични средства	-	6 664	-	6 664
Финансови активи	797	-	-	797
Общо	22 254	6 664	225	29 143
Финансови пасиви				
Задължения за заеми и финансов лизинг	-	66 524	855	67 379
Търговски и други задължения	16 617	-	-	16 617
Общо	16 617	66 524	855	83 996

32 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

Лихвоносните активи на Дружеството са с фиксирани лихвени проценти. Групата заема средства при плаващи и фиксирани лихвени проценти, като експозициите се следят стриктно. По този начин се цели балансиране между фиксирани и плаващи лихвени проценти с цел управление на финансовия ефект. В настоящия кредитен пазар с намаляването на базата за определяне на лихвата по заемните средства, намалява и сумата на лихвените плащания по заеми с плаващи лихвени нива и обратно, при увеличаване се увеличават лихвените разходи и плащания. Разгледани са различни сценарии, взимайки предвид рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции, алтернативно финансиране. Базирайки се на това се изчислява влиянието на определена промяна в нивото на лихвения процент върху печалбата и загубата. За всеки сценарий, една и съща промяна в лихвения процент се използва за всички валути. Сценариите се правят само за пасиви, които представят основните лихвоносни позиции.

Позициите на дружеството изложени на лихвен риск към 31.12.2018 г. в х.лв. са следните:

	2018 г.	2017 г.
Заеми с променлив лихвен процент	57 248	66 524
Заеми от свързани лица с фиксиран лихвен %	1 733	855
Общо лихвена експозиция	58 981	67 379

На база тези модели, влиянието върху печалбата след данъци при промяна увеличение/намаление от 1% на лихвените нива на годишна база(използвани са средно-претеглени стойности) ще доведе до увеличение с 572 х.лв. или съответно, намаление от 572 х.лв. на лихвените разходи.

(в) Кредитен риск

Групата няма значима експозиция, свързана с кредитен риск. Групата е установила политики, подsigуряващи извършването на продажби на клиенти с подходяща кредитна история. Използването на кредитните лимити от клиенти на едро се контролира редовно. Значителна част от продажбите на клиенти на дребно се извършват в брой или по банков път в рамките на тримесечен срок, приемлив за Групата за събиране на вземанията.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

	до 1 г.	1-5 г.	Без матуритет	Общо
31 декември 2018 г.				
Финансови активи				
Търговски и други вземания	27 020	-	-	27 020
Парични средства	-	-	4 926	4 926
Финансови активи	-	-	1 695	1 695
Общо	27 020	-	6 621	33 641

31 декември 2017 г.				
Финансови активи				
Търговски и други вземания	21 682	-	-	21 682
Парични средства	-	-	6 664	6 664
Финансови активи	-	-	797	797
Общо	21 682	-	7 461	29 143

31 декември 2018 г.	Текущи	До 30 дни	От 30 до 90 дни	Над 90 дни	Общо
% очаквана загуба	0.87%	1.19%	17.93%	37.07%	
Стойност преди обезценка	6 217	2 951	937	615	10 720
Провизия за обезценка	54	35	168	228	485

1 януари 2018 г.	Текущи	До 30 дни	От 30 до 90 дни	Над 90 дни	Общо
% очаквана загуба	0.30%	0.80%	2.40%	25.70%	
Стойност преди обезценка	4 423	2 557	406	557	7943
Провизия за обезценка	14	22	10	143	189

Основните финансови активи на дружеството са търговски вземания, пари в брой и в банкови сметки, предоставени заеми и други краткосрочни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки на финансовите активи. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Вземанията се наблюдават от финансово-счетоводния отдел на дружеството и контролират от ръководството, като се следват установената политика и процедурите, приети от ръководството. Ежедневно се прави преглед на откритите позиции по дружества, както и получените постъпления, като се извършва равнение и анализ.

г) Ликвиден риск

Позициите на Групата свързани с ликвиден риск се следят стриктно и се контролират от ръководството на Групата. Управлението на ликвидния риск изисква поддържане на достатъчно количество парични средства и депозити за обслужване на дейността на Групата. Ръководството взема в пред вид прогнозите за осигуряване на ликвидни резерви(възстановени отпуснати заеми, неусвоени кредитни линии) на парични средства на база очакваните парични потоци.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

3) Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

Информация за падежите на финансовите пасиви е оповестена в счетоводния баланс и приложение 17 за привлечените средства по банкови заеми и задължения по финансов лизинг.

Групата е изложено на ликвиден риск, така както всяко предприятие действащо в условия на световна икономическа криза. Затова проявява гъвкавост при обезпечаването на финансиране чрез продажба на инвестиции и събиране на заемите, отпуснати на свързани лица и договаряне на обратно банково финансиране. Информацията в таблицата анализира финансовите пасиви на Групата според падежните дати на договорите.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност. Дружеството е възприело политика за поддържане и управление на паричните средства във финансови институции в България с добра репутация и висок кредитен рейтинг. На база извършената към момента оценка на наличните парични средства към края на годината за дружеството не следва заделяне на суми по коректива за загуби от парични средства.

	до 1 година	От 1 до 2 години	От 2 до 5 години	Над 5 години
Към 31 декември 2018 г.				
Заеми и финансов лизинг	46 301	1 733	9 999	948
Търговски и други задължения	17 945	-	-	-
Общо финансови пасиви	64 246	1 733	9 999	948
Към 31 декември 2017 г.				
Заеми и финансов лизинг	46 198	4 321	14 396	2 464
Търговски и други задължения	16 617	-	-	-
Общо финансови пасиви	62 815	4 321	14 396	2 464

д) Ценови риск

Групата има балансови позиции изложени на ценови риск, тъй като държи ценни книжа в оборотен портфейл за търгуване и на разположение за продажба. Тези ценни книжа са борсово продаваеми и цената им се променя съобразно промяната на борсовата цена. Тези промени в борсовите цени оказват влияние на печалбата/загубата в отчета за всеобхватния доход.

33 Управление на капиталовия риск

Целите на ръководството на Групата във връзка с управление на капитала са: да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така, че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите; да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск. Групата управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи.

За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти. През периода стратегията на Групата е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена.

(във всички приложения сумите са посочени в хил. лева, ако не е упоменато друго)

32 Финансови инструменти (продължение)

Фактори, определящи финансовия риск (продължение)

Съотношението нетен дълг към капитал съответно е както следва:

Коефициент на задлъжнялост	2018 г.	2017 г.
Общ дълг (Счетоводен баланс и приложения)	103 538	107 425
Парични средства и парични еквиваленти	(4 926)	(6 664)
Нетен дълг	98 612	100 761
Собствен капитал	250 926	263 461
Общо капитал	349 538	364 222
Коефициент на задлъжнялост	0,28	0.28

Задлъжнялостта на Групата към кредитни институции през 2018 година намалява. Увеличават се задълженията от получени депозити от дъщерните дружества.

34 Условни задължения и ангажименти

Съдебни дела

Към 31 декември 2018 г. Групата има условни задължения свързани със съдебни дела и други ангажименти. Групата е начислила провизии, когато има условия за възникване на задължение за плащане. Когато такива условия не съществуват и се очаква благоприятен изход по тези съдебни спорове провизии не са начислени. Начислените провизии са в размер на 191 хил.лв., в т.ч дългосрочни 97 х.лв и краткосрочни 94х.лв.

Банкови гаранции и други задължения

Топливо АД

Условни задължения към 31.12.18г. е 3 521 хил. лв. – кредитни линии от Райфайзенбанк за издаване на банкови гаранции към Агенция Митници и от ОББ към трети лица.

Синергон Хотели АД

Договорна ипотека на земя и сгради и договор за залог на движимо имущество на хотелски комплекс “Гларус” в полза на Райфайзенбанк България АД за обезпечение на на оборотен овърдрафтен кредит и договор за банкови гаранции в общ размер 14 млн.лева ползвани от Синергон енерджи ЕООД.

Договорна ипотека на земя и сгради на хотелски комплекс Искър в к.к. Слънчев бряг в полза на Уникредит Булбанк АД за обезпечаване на вземането по банковия инвестиционен кредит на дружеството.

Синергон Петролеум ЕООД

Синергон петролеум ЕООД ползва кредитни линии от Уникредит Булбанк АД за издаване на банкови гаранции в полза на Агенция Митници и трети лица. Общ размер на условните задължения към 31.12.2018 г. е 6 000 хил. лв.

София Експо ЕООД

Дружеството е поело ангажимент като съдлъжник на Топливо газ ЕООД по Договор за заем с Банка ДСК с договорен размер на 4 500 000 лева и краен срок за погасяване 03.01.2020 година. Непогасеното задължение е 900 х.лв. За обезпечаване на заема е учредена и ипотека върху 18 ПИ собственост на Дружеството.

Топливо газ ЕООД

Дружеството е предоставило банкова гаранция в полза на НАП за 350 х. лв. по чл. 176в от ЗДДС, както и банкова гаранция издадена от Банка ДСК в полза на Лукойл България ЕООД за обезпечаване на търговски задължения за 400 х. лв. За обезпечаването на последната е учреден залог на ДМА.

34 Условни задължения и ангажименти (продължение)

Синергон Холдинг АД

Дружеството е съдължник по получени от дъщерните дружества банкови заеми, издадени банкови гаранции, както и гарант пред банки, държавни институции и доставчици на следните дъщерни дружества:

Дружество	Период на падеж	Вид валута	Договорен размер		Гарантира -на сума остатък хил.левове
			оригинална валута- хил.	хил. левове	
Петромел 1 ООД	2019 г.	Лева	2500	2500	1 355
Синергон Петролеум ООД	2019 г.	Лева	4500	4500	4 295
Синергон Петролеум ООД	2020 г.	Лева	4000	4000	4 000
Синергон Петролеум ООД	2020 г.	Лева	2000	2000	2 000
София Експо ЕООД	2023 г.	Евро	4636	9067	2 632
Топливо Газ ЕООД	2020 г.	лева	4500	4500	900
					15 182

Вероятността да се наложи да се изпълнят гаранциите, предоставени на дъщерните дружества, е малко вероятна и не поражда съществен ефект. Поради тази причина не е призната провизия за обезценка на гаранции.

Към датата на издаване на финансовия отчет Синергон Петролеум ООД е погасил изцяло задължението си към банка в размер на 4500 х.лв, с което отпада и гарантирането му от Синергон Холдинг АД.

35 Събития след края на отчетния период

С непарична вноска е увеличен капитала на Гранд хотел Пловдив ЕООД от 5 х.лв на 45 699 х.лв от едноличния му собственик Синергон Хотели АД – дъщерно дружество на Синергон Холдинг АД.

Синергон Хотели АД е продало всички дружествени дялове от капитала на Гранд хотел Пловдив ЕООД.

Сключен е анекс към договор за депозит между Синергон Хотели АД - дъщерно дружество и Синергон холдинг АД, с който се променя размера на сумата по договора до 45 000 х.лв.

Сключен е анекс по договор за депозит между Светлина АД - дъщерно дружество и Синергон Холдинг АД, с който се променя сумата на депозита на 6 500 х.лв и срокът за погасяване с удължава до 31.12.2024 г.

35 Събития след края на отчетния период (продължение)

Сключен е анекс по договор за депозит между Синергон хотели АД - дъщерно дружество и Синергон Холдинг АД, с който срокът за погасяване с удължава до 31.12.2024 г.

През февруари 2019 г. се увеличи капиталът на Синергон Петролеум ООД до 29 000 хил.лв., като целия размер на увеличението от 25 000 хил.лв., беше записан и внесен от Синергон Холдинг АД. С това увеличение, делът на съдружници в капитала е както следва: Синергон Холдинг АД е с 89,64%, а Топливо АД е с 10,36%.

Синергон Петролеум ООД, в качеството си на солидарен длъжник, сключи Анекс към Договор за кредит, обезпечаващ издаването на банкови гаранции, както и, в качеството си на поръчител, сключи Анекс към Договор за револвиращ банков кредит, сключен между Райфайзенбанк (България) ЕАД - Кредитор и Топливо АД – Кредитополучател.

Синергон Петролеум ООД предсрочно погаси изцяло два от кредитите си към Уникредит Булбанк АД, а именно инвестиционен и оборотен общо в размер на 5 205 х.лв.

Сключен е договор за поръчителство между Лакпром АД, като Поръчител, и ЧЕЗ Трейд България ЕАД, като Кредитор, по силата на който Поръчителят Лакпром АД се задължава да отговаря спрямо Кредитора солидарно за изпълнението на задълженията на длъжника Синергон Енерджи ЕООД.

Синергон Холдинг АД, в качеството си на едноличен собственик, увеличи капитала на Синергон Енерджи ЕООД от 1 500 х.лв. до 3 500 х.лв. или с 2 000 х.лв.

Синергон Холдинг АД като акционер в дъщерното си дружество Светлина АД е отправил търгово предложение за закупуване на акциите на останалите акционери на Светлина АД.

Настоящият консолидиран финансов отчет от страници е утвърден от Управителния Съвет на 18 април 2019 г.